

DARBININKAS

Vol. LXXXI, Nr. 34 PERIODICALS 341 Highland Blvd. Kaina
Rugsėjis - September 6, 1996 Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y. Brooklyn, N.Y. 11207 \$1.00

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- **Klaipėdos jūrų uostas** - neužšalantis uostas Baltijos jūros rytinėje dalyje, galintis priimti laivus iki 195 m ilgio ir 10,5 m grimzlės. Uosto pajėgumas - iki 20 milijonų tonų krovinių per metus. Kraunami skysti ir birūs kroviniai, metalas, mediena, durpės, šaldyti produktai, konteineriai, kiti kroviniai. Reguliaros linijos jungia Klaipėdos uostą su Vokietija, Švedija, Danija, Olandija, Belgija, Rusija, Lenkija, Ekvadoru, Maroku, Pietų Korėja.

- **Šiemet Lietuvoje kilo 5422 gaisrai** - tai 24% daugiau negu pernai. Nuostoliai sudarė per 10 mln. Lt, juose žuvo 167 žmonės.

- **Iš 10,5 tūkst. km Lietuvos žvyrkelių** planuojama suremontuoti 250 km pastoriant jų dangą. Kelių sankasos ir vandens sistemos bus tvarkomos 650 km ilgio keliuose, 2200 km keliuose numatoma pastatyti kelio ženklus su geros kokybės šviesa atspindinčia plėvele. Tiltų statybai ir priežiūrai 1996 m. iš kelių fondo planuojama skirti 15,3 mln. Lt. 17 tiltų bus remontuojami arba rekonstruojami, o dar 77 tiltams bus atlikti nedideli remontai už 2,1 mln. Lt.

- **Šiauliuose** ir kai kurias įstai gas galės patekti ir invalidai. Tam reikalui miesto biudžete paskirta 70 tūkst. Lt. AB "Šiaulių komprojektas" jau parengė tris projektus. Visi šie darbai atliekami pagal invalidų reabilitacijos programą, patvirtintą miesto valdyboje 1993 metais. Pirmiausia bus praplatinti laiptai ir rekonstruotos durys pačiame Socialinės rūpybos skyriuje. Nuožulnus įvažiavimas prie pagrindinių laiptų bus įrengtas Dainų poliklinikoje, atskiras įėjimas ir įvažiavimas iš šoninio fasado - Kultūros centre. Be to, numatoma rekonstruoti ir Reabilitacinę polikliniką, kuria dažniausiai naudojasi invalidai.

- **Vokietija išmokės Lietuvai 2 mln. markių kompensaciją** už Antrojo pasaulinio karo metais padarytus nusikaltimus. Kaip pranešė Vokietijos Užsienio reikalų ministerija, abi šalys susitarė, jog šie pinigai bus skirti globos namų, senelių prieglaudos ir dviejų ligoninių statybai. Lietuva iš Vokietijos daugiau nebereikalaus jokios kitos kompensacijos, susijusios su nacių periodu.

- **Liepos 29 d. "Kauno undinės" laisvalaikio centre** atidarytas pirmasis Kaune bingo salonas. Ta dieną kauniečiai galėjo nemokamai pasinaudoti ir kai kuriomis šiame laisvalaikio praleidimo centre teikiamomis paslaugomis - pirtimis, baseinu, kėgliais ir biliardu. Kauno bingo salono įranga atgabenta iš Čekijos.

- **Panevėžio žygeivių klubas** jau 5-ti metai (1 kartą per metus 1000 egz. tiražu) išleidžia žygeivišką laikraštį visai Lietuvai "Atbalsis". Šiame leidinyje talpinami straipsniai apie visuomeninio žygeivių judėjimo istoriją ir dabartį, duodami sportinių ir kraštotyrinių žygių maršrutai, keliavimo taisyklės, žemėlapiai ir kita svarbi turistams informacija.

VALDANČIOJO "KLANO" LINKSMYBĖS IR RŪPESČIAI

Vytautas Rubavičius

Specialiai "Darbininkui" iš Vilniaus

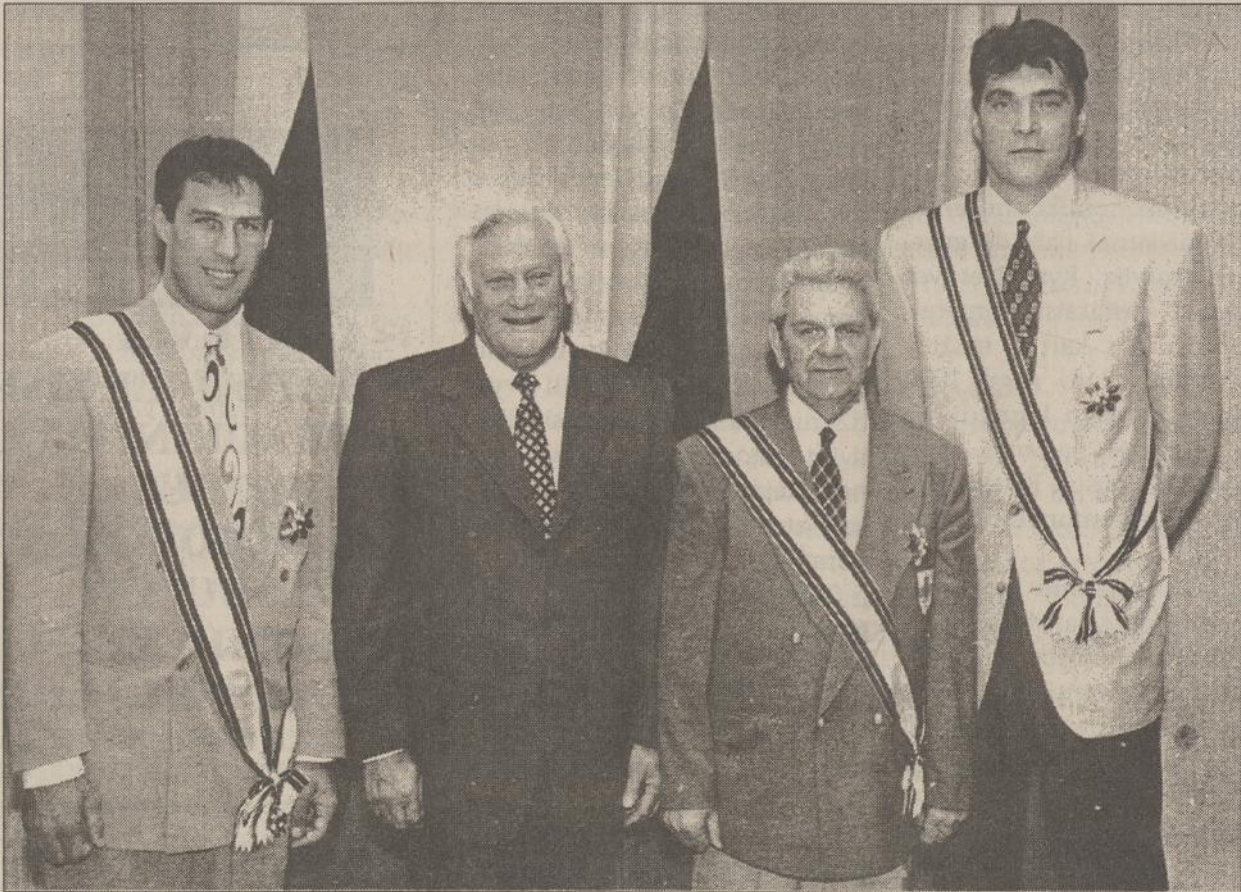
Jau vis labiau Lietuvos gyvenime jaučiamas priešrinkiminis drebulys. Sklando įvairių partijų pareiškimai, didesni ir mažesni lyderiai rengia spaudos konferencijas, prezidentas kviečia kovoti su nusikalstamumu ir korupcija, tačiau stebėtinai abejingas savo draugų ir patarėjų kabinetuose vykstantiems "procesams", kuriuos nepaliaujai komentuoti spauda. Rugsėjo 17 d., šeštadienį, kai kurios partijos ir judėjimai surengė savo tarybų posėdžius, kuriuose buvo patvirtinti kandidatų į Seimą sąrašai. Lietuvos televizija tą patį vakarą parodė tų posėdžių reportažus. Normalūs reportažai, atrodytų, daugybę kartų girdėti žodžiai, įdomūs nebent tik partine dvasia persisunkusiems žmonėms. Tačiau buvo susprogdinta mažytė "bomba", kuri dar kartą parodė, sakyčiau, dvasinį LDDP-istų pasaulį. "Valdančiųjų" žiedas susirinko Anykščiuose. Svarstė, vienišoji, grūmojo ir... siautė. Teležurnalistai (ačiū jiems už tai) parodė Anykščiuose poilsiausių žmonių reakciją į naktį to "žiedo" keltą orgiją. Moterų žodžiais, išlinksminę "politikai" tiesiog iš balkonų leido sroves žmonėms ant galvų, partijos bendražygės nepaliovė visą naktį spiegiuos. Matyt, tai buvo specialūs ritualai, kuriais buvo bandoma užsitikrinti visų nelabųjų jėgų pagalbą. O gal tiesiog elementarus brudo, vienvaldžio užkrato chazmizmas. Kita vertus, tai nėra jau ypatingas įvykis palyginti su milijonų vagystėmis, orimulsiniais kontraktais, lagaminuose iš Londono parsivežamais milijonais... Tačiau nuotraukose kumštį spaudžiančiam prezidentui šitie visi "procesai" taip pat nerūpi.

Tas aiškiai regimas valdančiojo "klano" dvasinis skurdas bei, sakyčiau, žvėriška neapykanta laisvos, nepriklausomos Lietuvos valstybės idėjai ryškėja ir paminant elementarų padarumą, ir be jokio gėdos jausmo inicijuojant vieną šmeižto kampaniją po kitos prieš savo politinius priešininkus. Visai neseniai nuslopo kaltinimų Vytautui Landsbergiui choras. Mat profesorius už veiklą Lietuvos nepriklausomybės labui Norvegijos visuomenės kadaise buvo apdovanotas premija. Įkūrė

fondą, padeda vaikams. "Kaipgi taip? - ilgą laiką, matyt, kaito kai kurių Seimo narių persenusios galvos, kuriose vis labiau atgyja stribų ir pokario komjaunuolių polinkiai. - Nevagia. Vaikams padeda, už užsienio pinigų sau populiarumą kraunasi. O mums tad patį nedėkingiausią valstybės kūrimo darbą dirbti - grobstyti?" Įvairiose publikacijose ir Seimo tribūnoje "tyrė" V. Landsbergio veiklą įvairūs "klano" specialistai, ypač dar nespėję pasigviešti laurų. Ir tuo pat metu visai nesureagavo į spaudoje aprašytus Žemės ūkio ministerijos sekretoriaus ryšius su Kauno mafija. Subliuško vienas "tyrimas" - ne bėda. Pradedamas kitas. G. Vagnoriui rengiamas apkaltos procesas, esą tas žemės ūkiui padaręs 35 mlrd. litų nuostolį savo reformomis. Ši kampanija turi pridengti tikrus visai neseniai padarytus ir tebedaromus Žemės ūkio ministerijos vadovų "procesus" ir sykiu įpūsti daug demagoginių dūmų, kad rinkėjai visai nebesigaudytų, kas čia reformatoriai, o kas vagis. Įdomu tai, kad rusų armijos padaryti nuostoliai įvertinti 7 mlrd. litų, o štai G. Vagnorius per tokį trumpą laiką spėjęs tiek "pridirbti". Manau, valdantieji nori įtraukti savo politinius oponentus į bevaisės pliektynes liežuviais. Kartais tai jiems pavyksta, juoba konservatoriai ne visada viską pasako iki galo. "Lietuvos aide" (1996 08 17) spausdinama 1991 m. gegužės 14 d. Aukščiausiosios Tarybos posėdžio stenograma. Tame posėdyje buvo svarstytas nutarimas "Dėl laikinųjų priemonių prieš įstatymų pažeidimus žemės ūkio įmonėse". Jau iš to gana trumpo teksto išaiškėja daug įdomių dalykų ir galima padaryti vieną labai liūdną išvadą - reformatoriai, apimti nepriklausomybės euforijos, neįsivaizdavo, su kokia jėga, su koku galingu, rafinuotu ir turtingu priešininku jie susidūrė. Kita vertus, jie dar ilgą laiką negalėjo suvokti nei kam, nei kodėl pralaimėjo. O kai kas ir iki šiol nesuvokia. Toje stenogramoje išryškėja visas komunistų naudojamas demagogijos arsenalas, "smegenų pudravimas", problemos lyg nekaltas perkėlimas ant visai kitų, nepavojingų bėgių... Veikėjai - V. Beriozovas, pagarsėjęs dabartinis elektros skaičiuku

specialistas, amžinai komjaunuoliškai jaunas M. Stakvilevičius. Štai ant kieno pečių reikėtų užkrauti dalį atsakomybės už ne mitinius, o realius milijardinius nuostolius. Juk komunistinė nomenklatura pirmoji pajuto romantiško privatizavimo teikiamas galimybes. Dalis "privatizavimo" metodų buvo gerai ištobulinta jau M. Gorbačiovo laikais, kai buvo išleisti įsakai, leidžiantys prie gamyklų steigti kooperatyvus, gauti realų pelną, "sąskaitinius" rublius paversti grynais pinigais. Į valdžią atėję jauni reformatoriai teoretikai, muzikologai, humanitarai nelabai žinojo, kokie realūs procesai vyksta gamybos sferoje, o jų vyresnieji komunistiniai bendražygiai neskubėjo jiems tu procesų aiškinti. Atskleisti neskubėjo tų dalykų nei akademikai vilkai, nei profesorai glaveikai... Jie tik gražiai lietuviškai šypsojosi sau į sauja, "protingai" kritikavo pačių susigalvotas teorines abstrakcijas ir rūpinosi dėti auksinius būsimą gyvenimą pamatus. Ir dabar jie tokie pat protingi, tik - nepalyginamai turtingesni. O prasidėjus reformoms, manau, G. Vagnorius ir kai kurie jo padėjėjai gana greit pajuto, kad viskas vyksta ne taip, kad turtas niekaip neranda kelio pas žmones, sakysim, tautos daugumą, o tiesiog pilasi į komunistinės nomenklatūros kišenes. Tačiau jau buvo per vėlu. Tada buvo padaryta, mano galva, kita klaida - nebuvo bandyta visuomenei išsamiai aiškinti, kas vis dėlto pasisavino Lietuvos turtą, kodėl taip įvyko ir ar galėjo būti kitaip. Ir štai aiškinti reikėjo ne viename kitame straipsnyje, o nuolatos. Tačiau vietoj to - idėja apie G. Konopliovo kuriamą "dešiniųjų banką", nusikraustų kovotojų pozos ir t. t. Galų gale ir dabar dar yra ką pasakyti. Kad ir apie desovietizacijos programą. Dabar jau aišku, kad normali reforma nebuvo galima be desovietizacijos įstatymo ir programos. Deja, tuo metu atrodė, kad be didžiosios akademikų, išpuoselėtų komunistinės nomenklatūros, reformatorių, na, niekaip nepavyks apsieiti. Jie išties padėjo padaryti reformą - dabartinio "klano" naudai.

G. Vagnorius toje stenogramoje (nukelta į 2 psl.)

Lietuvos prezidentas A. Brazauskas apdovanojo Atlantos žaidynių Bronzos laimėtojus, geriausius Lietuvos rinktinės krepšininkus - A. Sabonį, Š. Marčiulionį ir jų trenerį V. Garastą pirmo laipsnio Gedimino ordinais.

V. Kapočiaus nuotr.

R. Požerskio nuotr.

Skirtingos kartos.

K. BOBELIS NEMATO PROBLEMŲ, KAD BUS DVI KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ ORGANIZACIJOS

- Teisingumo ministerijos kol kas neįregistruotoje Krikščionių Demokratų Sąjungoje jau yra daugiau kaip 1,000 narių, pranešė šios "šešėlinės" organizacijos pirmininkas Kazys Bobelis. Jis sakė nematęs didelių problemų dėl dviejų politinių organizacijų panašiais pavadinimais Lietuvoje - Krikščionių Demokratų Partijos ir Krikščionių Demokratų Sąjungos, nes yra ir kitų valstybių, kuriose, anot jo, krikščionys demokratai yra pasidalinę į kelias politines organizacijas.

Vokietijoje, jis pažymėjo, yra Krikščionių Demokratų Sąjunga ir Socialinė Krikščionių Sąjunga.

TAUTININKAI - PRIEŠ MIRTIES BAUSMĖS PANAIKINIMĄ

Lietuvių Tautininkų Sąjunga (LTS) yra prieš prezidento Algirdo Brazausko siūlymą sustabdyti mirties bausmės vykdymą Lietuvoje, o vėliau jos visai atsisakyti. LTS pirmininkas Rimantas Smetona sako, kad tautininkai savo rinkimų programoje siūlo net praplešti mirties bausmės taikymą. Spaudos konferencijoje R. Smetona tvirtino, kad asmuo, tyčia nužudęs žmogų sunkančiomis aplinkybėmis, turi būti sunaikintas; tai yra, nubaustas mirties bausme. Jis taip pat sakė, kad tautininkų rinkimų programoje numatyta mirties bausmę taikyti ir narkotikų platintojams Lietuvo-

je. "Narkotikai - taip pat sąmoningas žmonių žudymas, tik lėtesnis, todėl jų platintojams turi būti taikoma griežčiausia bausmė".

Prezidentas A. Brazauskas, pasiūlęs Seimui priimti įstatymą dėl mirties bausmės taikymo sustabdymo, tai grindžia humanistiniais principais ir Europos Tarybos reikalavimais. Rengiamame naujajame Lietuvos Baudžiamajame kodekse mirties bausmė visai nenumatyta. Šiuo metu aukščiausia bausmė yra paskirta devyniems Lietuvos piliečiams.

ELTA

SEIMO RINKIMUOSE GALĖS DALYVAUTI 33 PARTIJOS

Lietuvoje yra 33 partijos ir politinės organizacijos, turinčios teisę kelti savo kandidatus būsimuose Seimo rinkimuose. Pasikutinės trys iš šio sąrašo Teisingumo ministerijoje įregistruotos rugsėjo viduryje. Tai - Lietuvos Tautinių Mažumų Aljansas, Krikščionių Demokratų Sąjunga ir Lietuvos Gyvenimo Logikos Partija. Lietuvos Tautinių Mažumų Aljanso (LTMA) steigiamoji konferencija įvyko rugsėjo pradžioje. Jos steigėjais tapo per 400 įvairių tautybių žmonių.

Iki įregistravimo visiškai negirdėtos Lietuvos Gyvenimo Logikos Partijos (LGLP) pirmininkas profesorius Vytautas Bernatonis Eltos korespondentui sakė, kad ši partija dar galutinai nėra apsisprendusi, ar dalyvaus Seimo rinkimuose.

Steigiamoji LGLP konferencija vyko birželio 26 d., jos steigėjais tapo daugiau kaip 500 Lietuvos piliečių. Buvęs pirmasis Vilniaus miesto meras po Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo V. Ber-

natonis dar negalėjo pasakyti, kokioje politinio spektro vietoje jis mato savo vadovaujamą partiją.

ELTA

ŠVEDIJA NEGARANTUOS BALTIJOS ŠALIŲ SAUGUMĄ

Švedijos televizija pranešė, kad JAV yra parengtas Baltijos jūros "taikos paktas", numatantis, kad neutrali Švedija būtų šio regiono saugumo garantas. Tačiau Švedijos premjeras pareiškė, kad Švedija negali garantuoti Baltijos šalių saugumo, nes tai prieštarautų jos vykdomai neutralumo politikai. "The Washington Post", remdamasis gerai informuotais šaltiniais, pranešė, kad Rusija sutinka su Vengrijos, Lenkijos ir Čekijos įstojimu į NATO, jeigu Baltijos šalys liks Rusijos įtakojė.

LR

Aktorius Algimantas Masiulis apie Lietuvos televiziją

Televizijoje karaliauja chamas

Pasitikėsi mūsų televizijos studijomis, tai gali susidaryti įspūdis, kad nei Lietuvoje, nei už Lietuvos sienų niekas žemės jau nebearia, namų nebestato, ligonių talentingi daktarai išradin-gai ir naujais būdais nebeope-ruoja, menininkai nebekuria me-no kūrinii, dėl artimo niekas nebesiaukvoja, jokių altruizmo faktų ir t. t. Žodžiu, vaizdas ne-paprastai liūdnas. Kas karaliauja televizijoje, kas plūsta iš ekrano? Agresija. Taip pat smurtas, prie-varta ir, kaip saldus, nuostabus prieskonis - seksas. Žinoma, se-k-sas - neblogas daiktas, aš to ne-neigiu, bet kitas reikalas, kaip jis rodomas. Kyla klausimas, ką gal-voja televizijos vadovai, kurie mėgsta ir pamoralizuoti, pakal-bėti ir apie religiją, pafilosofuoti apie gyvenimą ir jo prasmę, o čia pat mums pila visokias pa-mazgas per televizijos ekranus.

Žinoma, kai kurių kanalų, ku-rie rodo ypatingai vulgaris lai-das ir vulgarų humora, vadovai gali sakyti, kad žmonės visa tai labai žiūri. Ir teisingai, tokios laidos yra labai populiarios, tačiau sakiau ir sakysiu, jog popu-liarumas jokių būdu neįrodo, kad tai ir yra tiesa. Apskritai, žiū-rėdamas mūsų televizijų pro-dukciją dar kartą įsitikinau, kad Romo Gudaičio knyga "Cham-skio eros rytas" yra labai sava-

laikė ir tiksliai pataiko į dešim-tuką. Iš tikrųjų chamas karaliau-ja ir televizijoje.

Tarp kitko, kartais tiesiog pa-sibaisėtina diktorių kalba, blogi kirčiai, labai blogai kirčiuojama, kaip aktorius tai pastebiu. Logi-niai kirčiai kartais tiesiog absur-diški ir atrodo, kad parodijuoja tekstą, jog žiūrintis ir klausantis žmogus negalėtų suprasti, kas svarbiau ir kas visiškai nesvar-bu. Esu išėjęs žiauriai J. Miltinio mokyklą ir mes dėl to loginio kirčio buvom "skalpuojami". Turiu galvoj Lietuvos televiziją. G. Deksnys tokių absurdiškų klaidų niekad nedaro, bet kiti vyrai (neatsimenu pavardės) daž-nai kirčiuoja, neduok Dieve. Dėl tvirtagalių ir tvirtapradžių prie-gaidžių ir apskritai kirčiavimo negali prisikabinti prie E. Buče-lytės ir A. Žukauskienės. Kartais kai kurie diktoriai žurnalistai iš-siduoda su sviestu sviestuotu, pavyzdžiui, sakydami "žiuri ko-misija". Tokiais atvejais pradėti abejoti dėl žurnalistų išsilavini-mo. Be to, labai paplitę parazitini-ai žodeliai, sakysim "be abe-jonės". Ši įterpinį dažnai kur reikia ir nereikia, vietoj "supran-tama", "žinoma" vartoja sporto komentatoriai.

Ką mėgstu žiūrėti? "Mūsų mi-estelius". Tai pati kultūringiaus-ia, dvasingiausia laida. Tai rodo

ir jos autorės dvasinį turtingu-mą, kad ji sugeba surasti tiek ge-ru, protingu ir dvasingų žmonių mūsų miesteliuose. Žiūriu "Kran-tą". Ne visada patinka. Kartais atrodo, kad V. Matulevičiui rei-kėtų pagalvoti, kokioje situaci-joje atsiduria kai kurie žmonės. Lyg ir ne visai etiška. Įdomi lai-da, bet kartais kyla abejonių, būna, kad labai provokatyvi. Nu-jaučiu, jog kalbinamas žmogus nesitikėjo, kad atsidurs tokioje pikantiškoje arba komiškoje situ-acijoje. Kai kada kyla keistas dviprasmiškumo jausmas. Įdo-mu pažūrėti "Po savo stogu". Mėgstu susitikimus su meninin-kais, intelektualais, teatro, muzi-kos, dailės kritikais, nesvarbu, ar aš visa tai, ką jie sako, priimu, bet man įdomu juos išgirsti. Kaip ir įdomius politikus. Apskritai galvoju, kad tie, kurie puola "kal-bančias galvas", nėra teisūs. Man "kalbančios galvos" patinka, tik svarbu, kad asmenybės būtų tur-tingos.

Filmų nežiūriu, nes jau nebėra ką žiūrėti, seniai nusivyliau, iš karto išjungiu televizorių. Te-levizijos spektakliai labai silpni ir mažai bebūna. O tie užsie-nietiški serialai, kaip mano a. a. senelė pasakytu, tai jau svieto pabaiga. Ruošiuosi įsitaistyti kitą anteną ir ką gi, teks prisijungti Rusijos televiziją. Ten vis dėlto

daug talentingų žurnalistų, gerų, įdomių laidų ir galbūt daugiau dvasingumo. Bijau, kad taip mums greit ateis galas, kaip ir bet kuriai visuomenei, jeigu taip viskas niekinama. Ir atskirom laidom, ir vadinamu "humoru", vien vulgarybės, cinizmas, cha-miškumas, leksikonas su viso-kiais keiksmažodžiais.

Žinau, kad visokie lošimai turi paklausa, bet jau siaubas nuo jų ima. Ir artistų gaila, kad dėl atly-ginimo priversti vadovauti to-kiems žaidimams, ir žmonių, ku-rie dvasiškai alinami ir tiek. Aišku, kad visa tai daroma dėl pinigų, bet žiūrint, kaip tai daro-ma.

Kol kas gerai galiu matyti tik Lietuvos TV, bet pažiūriu ir "Prieštarauk" per LNK TV. Pats laidos vedėjas atrodo nesolidžiai. Nenoriu užgauti, bet toks ispū-dis, kad tokiai laidai jis dar ne-subrendęs. Į jį žiūri ir juo nepa-sitiki, netiki, nekalbant apie tai, kad kai kada balti siūlai matosi, kurią pusę palaiko, o palaiko, aišku, kairią pusę.

Tokių apibendrinimus galiu daryti prisimindamas, ką mačiau per ilgą laiką, bet kasdien televi-zorių žiūriu nedaug, nes labai jau nusivylęs. Visur labai daug pigios prekės, labai pataikauja-ma banaliam miesčionio skoniui. Dažnai gali išgirsti, kad te-levizija yra visiems. Tai pavojin-gas teiginys. Jau žinome, kad jeigu visiems, tai niekam.

LA

Ypatinga

"Vartų" galerijos atmosfera

V. Rubavičius

Meno galerija "Vartai" gyvuoja Vilniaus senamiestyje jau gerus penkerius metus. Pradžia buvo sunki, kaip ir bet kokia pradžia, ypač permainų metais. Tačiau galerijos šeimininkė p. Nida Rutkienė, matyt, yra tas būtinas esminis visų permainų elementas, be kurio jos ir negalimos. Gale-rijoje nuolat keičiamos parodos, daugėja Vakarų šalių žymių dai-lininkų kūrybos, įsijungiamą i tarptautinius projektus. Pamėgo šią vietą ir mūsų užjūrio tau-tiečiai. Jau susiklostė tradicija, jog "savi", galerijai ir jos gyveni-mui artimi menininkai nuolatos rodo naujausius darbus - gali sekti jų kūrybos kelia, geriau pajusti įvairius tarptautinės dai-lės (kartais mados) vėjus. Čia susitinka avangardistai, tradicio-nalistai ir gyvi klasikai. Ir visi gražiai sugyvena po vienu stogu.

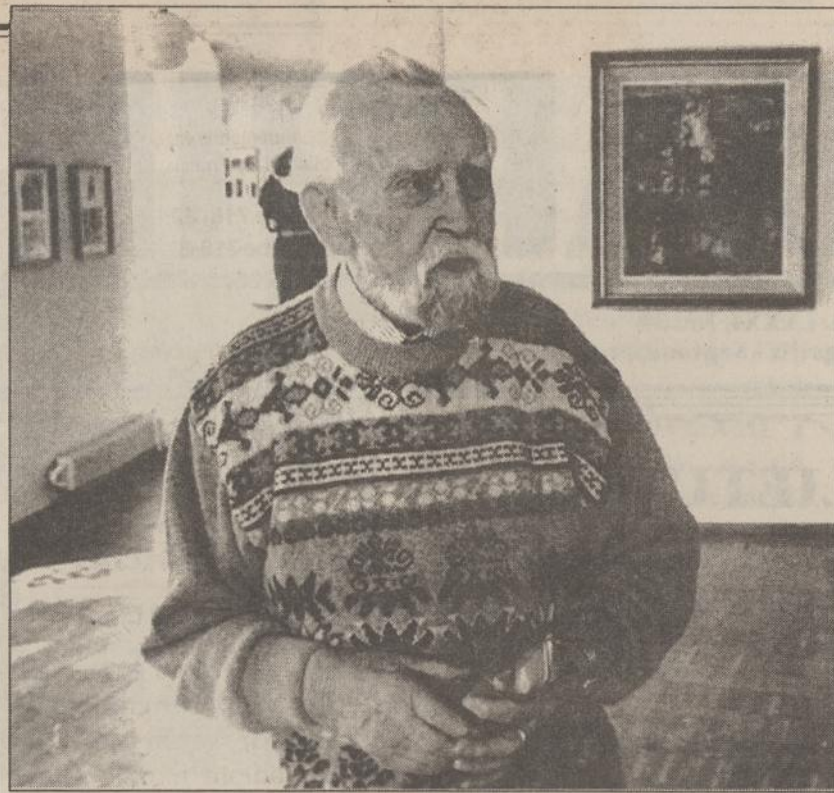
Tačiau bene svarbiausias "Var-tų" galerijos bruožas - jos ypatinga, džiaugsmo, šventiškumo, nuoširdumo kupina atmosfera, kurios ir norėdamas nesukursi, jei nebus žmonių, pasižyminciu tokiomis savybėmis. Radosi savi-to meninio galerijos gyvenimo ir ten susiburiančių žmonių ben-dravimo stilius. Nepamirštami vakarai, prezentacijos, pobūviai, Naujųjų Metų sutikimai... Ir visą laiką šviesi N. Rutkienės šypse-na, didžiulis noras, kad visiems būtų gera, sava, ramu. Atidaro-mos parodos, pristatomos kny-gos, klausomasi geros klasikinės muzikos. Susibėga įvairiausių sričių menininkai. Čia gali išvys-ti seniai matytą veidą, pasikalbė-ti su žmogum, su kuriuo net nesitikėjai pabendrauti. Ir viskas, atrodo, teka natūraliai, be įtampos.

Galerijai pavyko užmegzti glaudžius ryšius su kai kurių šalių ambasadamis, o keletas ambasa-dorių tapo menininkams savais žmonėmis, tikrais jų pagalbinin-kais. Ypač tie, kurie patys yra meninės natūros.

Rugpjūčio 8 d. "Vartai" pristatė katalogą, atspindintį galerijos gy-venimą, tam tikrus to gyvenimo principus ir bandantį parodyti meninę buvusių parodų visumą.

(mukelta į 6 psl.)

ELTA

V. Kapočiaus nuotr.

Dailininkui K. Jonynui suteiktas Dailės akademijos profesoriaus garbės vardas.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisi-niuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpi-namas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija hemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Sims-bury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direkto-rius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Parnuošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kop-lyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje - **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigų kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

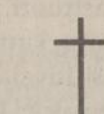
Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENINTĖLĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

✂ **LĖKTUVAI**
✂ **LAIVAI (CRUISES)**
✂ **TRAUKINIAI (AMTRAK)**
✂ **AUTOBUSAI**
✂ **NUOMOJAMOS MAŠINOS**
✂ **VIEŠBUČIAI**
✂ **ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS**
GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

Rašytojo Liudo Dovydeno knygos "Broliai Domeikos" po 60 metų pristatymas Lietuvos Rašytojų Sąjungoje.

V. Kapočiaus nuotr.

Rytų Lietuvai ketinama skirti daugiau dėmesio

Pagal Rytų Lietuvos socialinio plėtojimo programą iki 2000 metų Ignalinos, Molėtų, Šalčininkų, Širvintų, Švenčionių, Trakų, Varėnos, Vilniaus ir Zarasų rajonams reikėtų daugiau kaip 213 milijonų Lt. Vien tik švietimo sistemai plėtoti turėtų būti investuota 124 milijonai Lt, sveikatos apsaugai - daugiau kaip 31 mln. Lt, gyvenamajai statybai daugiau kaip 16 mln. Lt., tiek pat globali ir rūpybai, aplinkos apsaugai - 15 mln. 600 tūkst. Lt, kultūrai - 9 mln. 700 tūkst. Lt. Šio regiono socialinio plėtojimo programai pritarė Vyriausybė, o regioninių problemų

ir tautinių mažumų departamen-tas koordinuos jos įgyvendini-mą.

Rytų Lietuvos rajonų sociali-nis plėtojimas pripažintas prio-ritetine Vyriausybės veiklos sri-timi, todėl tikimasi didesnės JAV Baltijos fondo, kitų tarptautinių organizacijų finansinės paramos. 1994 m. valstybės dotacijos ir subsidijos šių rajonų savivaldybių biudžetų pajamose sudarė vidutiniškai 45%, jų reikmė nuolat didėja. Dotuojami ir šių ra-jonų "Sodros" biudžetai.

Vidutinės piniginės pajamos vienam ūkio nariui čia net 16% mažesnės už šalies vidurkį.

Rytų Lietuvos rajonų pramonės įmonėse pagaminama tik 3% šalies pramonės produkcijos, nors gyventojai sudaro 10% Lie-tuvos gyventojų.

Regiono daugiausia steigėsi individualios įmonės, dauguma jų turi mažųjų įmonių statusą ir naudojasi didelėmis mokesčių lengvatomis. Tačiau kas penkta įsiregistravusi individuali įmonė nepelčia verslo, nedeklaruoja pa-jamų mokesčių inspekcijai. Tai daugiausia prekybos įmonės, ku-rioms nereikia didelių kapitalo investicijų ir ilgalaikius projek-tus.

Rytų Lietuvoje įregistruotos tik 98 bendros su užsieniu įmonės

VALDANČIOJO

"KLANO" LINKSMYBĖS

IRRŪPESČIAI

(atkelta iš 1 psl.)

je - lyg ir atsiprašantis, kad tenka kai kuriais vadovais nepasitikėti, kviečiantis suvokti valstybės in-teresus, o prieš jį - neišivaizduo-jamai galingas "klanas", aiškiai žinantis savo interesus ir įsi-tikinęs savo pergale. Tik neaišku, kodėl dabartinis socdemų vado-vas A. Sakalas taip džiaugsmingai tada prisiliejo prie LDDP-istų, gal kad šiuo metu jau būtų gali-ma rūpintis "nuskriaustaisiais"?

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Periodicals postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Marija ir lietuvių tauta

Marijos Gimimo šventė yra laikoma kartu ir lietuvių Tautos švente. Abi tos šventės imtos jungti nepriklausomoje Lietuvoje. Kai vasario 16-oji reiškė valstybinį lietuvių tautos nepriklausomumą, atgautą moderniais laikais, tai Rugsėjo 8-oji išreiškė istorinį lietuvių tautos garbingumą senaisiais laikais.

Anos senosios lietuvių tautos garbės ir galybės viršūnėje buvo Vytautas Didysis, siekęs vainikuotis Lietuvos karaliumi 1430 m. rugsėjo 8 d. Trakuose. Marijos gimimo šventė savo nepaprastoms išskilmėms pasirinko neatsitiktinai, nes kada pirmąjį kartą jam nepavyko užsidėti vainiko, tai įveikęs atsiradusias kliūtis rinkosi kitą Marijos šventę - Nekaltąjį Prasidėjimą gruodžio 8 d., tik nebesulaukė nei tos šventės, nei savo vainikavimo.

Abi tos šventės, kaip ir Marijos Aplankymo, kuriam priminti buvo bažnyčia Trakuose, Vytauto tėviškėje, buvo tik bepradedančios išsigalėti visoje Bažnyčioje. Marijos Gimimo šventė buvo pirmoji ir atėjusi iš Rytų Bažnyčios. Lietuva savo plačiomis žemėmis tada daugiau buvo nusidriekusi į Rytus.

Vakaruose ilgai kovota su Marijos ordino riteriais kryžiuočiais. Vytautas buvo juos įveikęs Žalgirio kautynėse. Marijos garbinimui Lietuvoje sklisti niekas jau nebeikiudė, ir Vytautas Didysis čia daug yra padaręs, statydamas Marijos vardo bažnyčias.

Ilgainiui Lietuva buvo pradėta vadinti Marijos žeme. Tad ir mūsų laikais buvo visai natūralu ir prasminga lietuvių Tautos šventę pasirinkti Marijos Gimimo dieną. Bet ar toji gili prasmė buvo ir yra tinkamai suprantama?

Tautinės šventės iki krikščionybės laikų neapsiėjo be religinės minties ir apeigų. Senasis pasaulis nebuvo ateistiškas, Dievą netikis, o tiktai pagoniškas. Valdovai ir valdiniai pagoniškame pasaulyje garbino savo dievus ir visi privalomai turėjo dalyvauti religinėse apeigose, sujungtose su tautine ar valstybine švente. Krikščionybė atėjo su savo šventėmis, kurios plačiai išplito ir atstojo visas kitas šventes. Dėl to ir Vytautas Didysis savo vainikavimo išskilmėms rinkosi bažnytinę Marijos Gimimo šventę.

Tikėjimo skyrimas nuo tautinių švenčių tėra prasidėjęs naujesniais laikais, kai tauta imta statyti kone Dievo vietoje. Net ir Lietuvoje, Marijos žemėje, iš pirmosios konstitucijos Dievo vardas buvo išbrauktas ir įrašytas Tautos. Ir pati Tautos šventė, įvesta tiktai po 1926 metų perversmo ir sujungta su Marijos Gimimo diena, buvo taip švenčiama, kad ji skelbė Marijos vardą.

Garbingus tautos žygius ir jos nusipelnčius vyrus ir moteris reikia prisiminti. Tam yra tautinės šventės jiems pagerbti. Tačiau tikroji tautos garbė atsiremia tiktai į santykį su Dievu, kaip į kiekvieno buvimo ir gėrio pagrindą. Kas iš to, jei tauta laimėtų ir visą pasaulį, bet pražudytų savo vaikų tikėjimą? Tiktai tikėjimo ir tautybės harmonija gali išlaikyti tautą gyvą ir kilnios dvasios.

Šiuo atžvilgiu Marija, Tautų Motina, yra duota sektinu pavyzdžiu ir gynėja. Mūsų religingi sentėviai dėl to meldėsi į Aušros Vartų Motiną, kaip Gedimino miesto Gynėją. Visas savo viltis į Mariją dedame ir mes.

Užrašai iš pasmerktųjų namų

SAULIUS STOMA

7

Kai kas atlieka ir išpažintį, priima komuniją.

Kaliniai naudojami kiekviena galimybe prasiblaškyti, išeiti iš įgrusios kameros. Todėl ir pas kunigą dažnai eina tik iš smalsumo. Tačiau su visais pasišnekama, jie gauna knygelių, kurias bent jau šiek tiek paskaito.

Mūsų Pamokslininkas ir jo jaunas mokiny grįžo iš kunigo labai patenkinti, apdovanoti keliomis knygelėmis ir atvirukais.

Jaunasis atsivertėlis į Dievą atsinešė ir rožinį. Dabar vakarais jau dviese - vienas atsisėdęs ant gulto, kitas ant žemės - tyliai meldėsi. Pamokslininkas ilgai mokė jaunėlį, kaip naudotis rožiniu, ko ieškoti maldaknygėje.

Dieną vyresnysis aiškino tikėjimo tiesas, iliustruodamas jas gyvenimo pavyzdžiais. Jaunesnysis įdėmiai klausėsi ir skaitė šventųjų gyvenimus.

Vieną vakarą buvome jau visi sugulę, pamažu nutilo paskutinės šnekos. Du draugai buvo jau pasimeldę ir taip pat ramiai gulėjo.

Staiga jaunasis atsivertėlis vėl atsisėdė ir apimtas gilios nuostabos pasakė: "Bet juk dabar aš negalėsiu vogti!"

Kamera pratrūko griausmingu juoku.

Pagaliau visiems aptilus, pasigirdo sodrus, autoritetingas pamokslaujančio "viercho", kuris jau tris kartus buvo atsėdėjęs už vagystės ir laukė ketvirtą termino, balsas: "Žinoma, kad negalėsi. Vogti yra nuodėmė".

Šį kartą juoko protrūkis buvo nesuvaldomas.

Visuotinio įtarumo nuotalkos

Lukiškėse vyrauja nuomonė, kad kalėjimo operatyvinė dalis stengiasi į visas kameras pasodinti po vieną "oži" - policijos bendradarbių, informatorių. Be to, dažnai pasvarstoma, kad kameroose turėtų būti ir pasiklausymo aparatoriai. Žinoma, įtarimų, kad kuris nors kalinys yra slapas informatorius, patvirtinti beveik neįmanoma. Tad jie dažniausiai tik įtarimais ir lieka.

Įtartinas yra kalinys, kuris labai dažnai iškviečiamas pas tardytoją ar advokatą, kuris stengiasi ką nors iškvosti.

Jau po kelių dienų vienas senbuvių sukuždėjo man į ausį: "Atsar-

Jūros laivynas mūsų, bet ten kalba rusų

B. Stundžia

Nebuvo lengva Lietuvai išlaikyti savo pajūrį. 13-14 amžiais kryžiuočių ir Livonijos ordinai siekė susijungti tiesdami sau kelią per Žemaitiją. Štai ir dabar rusai ieško kelio per Lietuvą į savo koloniją Karaliaučiaus srityje ir net savinasi Klaipėdą.

Dar šiais laikais yra Europoje dvi kolonijos - tai Gibraltaras ir okupuota Prūsų Lietuva.

Sakoma, kad Lietuva yra jūros valstybė, bet dar nėra jūros tauta, kuri vagotų vandenynus su laivais.

Tarpukaryje buvo padaryta gera pradžia kuriant tautinį laivyną, kurį perėmė okupas, nuplėsdamas trispalves ir išskeldamas savo raudonus skudurus. Skaudu buvo lietuviams jūrininkams stebėti šiuos įvykius.

Po karo, kadangi Klaipėdos srityje mažai beliko gyventojų, rusai tą sritį kolonizavo. Atstatė uostą ir sukūrė prekybos bei žvejybos laivyną. Prekybos laivyną pavadino "Lithuanian Shipping Company", o lietuviškai - "Lietuvos jūrų laivininkystė". Žodis "Company" buvo skir-

tas užsieniečiams apgauti, nes tikėtasi gauti kokių nors lengvatų prekyboje. Iš tikro, kaip rodo lietuviškas vardas, tai nebuvo jokia bendrovė, o tik Leningrado laivininkystės padalinys.

Atgavus nepriklausomybę, Lietuvos jūrų laivininkystė buvo priskirta Susisiekimo ministerijai, o jos vadovu tapo rusiškos dvasios lietuvis kapitonas. Vietoje komunistinių vardų devyni laivai gavo rusų kapitonų vardus. Turbūt galvojo, kad nepriklausomybė truks vienus ar dvejus metus ir vardų nereikės keisti. Bet po nusiskundimų spaudoje ir spėjama karinių jūrų pajėgų pageidavimu, jau keturi laivai turi lietuvių kapitonų vardus: Daugėla, Domeika, Kaminškas ir Marcinkus. Bet dar prekybinis laivynas "puikuojasi" rusų kapitonų vardais: Dubinin, Chromcov, Stulov, Reutov, Mareščikov. Ne be reikalo lietuvių laivus visur laiko sovietiniais, nes rusiškas vardas, rusakalbiai kapitonai ir igula. Jei iguloje yra pora lietuvių, jie, bijodami užsitraukti kapitono nemalonę, nedrįsta prakalbėti lietuviškai. Tai tokios yra valsty-

binės kalbos teisės laivuose ir kranto istaigose. Lietuviai jūrininkai skundžiasi, kad jie kaip buvo, taip ir liko laivyne mažuma, nes viską laiko užgožę rusakalbiai, kurių laivyne yra daugiau kaip 80 procentų.

Žvejybos laivyno bendrovė "Jūra" baigia bankrutuoti, o turėjęs nemažą laivyną, bet keitėsi direktoriai, laivus pusvelčiui išpardavė ar atidavė į laują ir direktoriai bei kapitonai sukčiaudami bendrovę praskolino. Dalį laivų perėmė Žemės ūkio bankas. Laivų dar yra, bet žuvies Lietuvoje trūksta. Gal tai žvejybos laivyno priskyrimo Žemės ūkio ministerijai pasekmė.

Lietuvos jūrų laivininkystė verčiasi be nuostolio ir dar statosi Baltijos laivų statykloje naujus laivus. Štai dienraštis "Klaipėda" praneša, kad gegužės 4 d. jūros kapelionas A. Talaišis pakrikštijo naują 4,500 tonų laivą "Gediminas". Prezidentas A. Brazauskas apie laivo navigaciją su to laivo kapitonu V. Rudžiu kalbėjo rusiškai.

Tad nėra ko stebėtis, kad ir lietuviai kapitonai su rusakalbe igula nekalba lietuviškai. Pagal sąrašus tarp 74 kapitonų tik 24 yra lietuviai.

Nors tarptautinė laivininkys-

tės kalba yra anglų, bet lietuviai jūrininkai ir net buriuotojai naudoja olandiškų bei rusiškų terminų mišrainę. Spaudoje užtinkama "matrosai" (jūreiviai), "švartovkės" (prisirišimas), "knehtai" (poleriai), "ekipažai" (igulos), "radijo lokatoriai" (radarai), "grotas" (didburė), "škvalas" (vėlingis). Dar vis kratomasi dabar jau istorinių Lietuvos pajūrio žvejų vartotų terminų, kaip, pavyzdžiui, "vėlingis", t. y. trumpo pobūdžio stiprus vėjas, dažnai palydimas lietaus. Yra išleistas lietuvių-anglų trumpas žodynelis, bet kai kam nepatinka, kad nėra rusiškų terminų.

Buvo spėjama, kad karo laivynas pradės domėtis lietuviškais terminais, bet ir ten mažą pažangos daroma. Juk visi prekybos ir karo laivyno vadovai yra baigę sovietinės imperijos jūrininkystės mokyklas, pripratę prie rusų kalbos, tad jiems lietuviškumas nėra svarbus.

Lietuvos jūrų laivininkystei priklauso ir keturi keltai: "Vilnius", "Kaunas", "Šiauliai" ir "Palanga", kurie su keleiviais, automobiliais ir sunkvežimiais plaukioja tarp Vokietijos uostų ir į vieną Švedijos.

Atskirai paminėtinas transpor-

(nukelta į 5 psl.)

Atsisveikinimas po pamaldų.

R. Požerskio nuotr.

galėčiau parašyti bestselerį "Kaip pažinti aferistus ir kaip nuo jų apsaugoti". Tačiau apie aferistus ir efektingiausias aferas bus šiek tiek vėliau. Kol kas reikia testuoti "ožių" temą.

Žinomas "ožys" nepavojaingas

Galbūt aš esu vienintelis kalinys, kuriam pavyko įsinešti į Lukiškių kalėjimą gana rimtą ginklą. O buvo taip. Mane suimant viskas vyko taip greitai ir netikėtai, kad daiktus į krepšį susimečiau paskubomis ir beveik negalvodamas. Buvau įsitikinęs, kad nesuipratimas bus tuoj pat išaiškintas ir aš grįšiu namo. Daug nežiūrėdamas pagriebiau savo treningą, kurį dėvėdavau bėgiodamas krosus miškelyje prie namų.

Jau areštinėje apsirėngiau treningą ir tik tada užčiuopiau kišenėje dujų balionėlį. Prieš kelias dienas, eidamas pabėgioti, jį pasiėmiau apsiginti nuo šunu, kurie žaliuose plotuose šalia daugiabučių rajonų yra pagrindinis tokių bėgikų, kaip aš, priešinai. Juk niekada negali būti tikras, kad koks minkštaširdžio šeimininko nuo diržo paleistas vilkšunis ar kitas šunelis nesugalvos išikibti prabėgančiam įtartinam subjektui į blauzdas.

Taip, praėjęs visus patikrinimus, patekau į Lukiškes su ginklu. Neišlaikiau nepasigyręs tokiu nuotykiu savo naujesiems kolegoms.

Kitą dieną po Vitalijaus eilinio apsilankymo pas tardytoją kameroje buvo padarytas neeilinis "šmonas" (krato). Dėl kuo pavarijus čiužinius, buvo nuodugniai iškratytas mano krepšys ir paimtas visai naujas, dar niekada nenaudotas vokiškas dujų balionėlis. Keista, bet kratytojai net nepaklausė, kieno jis yra. Visi dar kokią dieną laukėme, kad bus aiškinamasi, apklausinėjama, rengėme įvairius atsakymus. Bet viskas taip ir baigėsi - jokio triukšmo nebuvo.

Kai tokių detalių dėl keisto Vitalijaus elgesio prisikaupė jau labai daug, jam vėl išėjus į susitikimą, ėmėme svarstyti, kaip reiktų elgtis toliau.

Žinoma, jei yra bent vienas procentas galimybės, kad jisai nėra "ožys", imtis kokių nors priemonių, "lominti" jį iš kameros būtų neteisinga. Pasklidus apie tai garsui, žmogus būtų pasmerktas. Nekaltumo prezumpciją reikia gerbti. Be to, toks "išlominimas" greičiau sukeltų prižiūrėtojų pyktį, ir jie išskirstytų mus po kitas kameras. O ten, ko gero, irgi sėdi po savą "oži" - tik nežinoma. Taigi buvo nuspręsta, jog žinomas "ožys" yra daug geriau už nežinoma. Sugrįžusiam Vitalijui ėmėme rodyti net daugiau draugiš-

(nukelta į 4 psl.)

■ Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka uždraudė iki žiemos rengti demonstracijas ir mitingus. Šį nutarimą jis motyvavo tuo, kad tai padės geriau atlikti javapjūtės darbus. Pasitarime su vyriausybės ir rajonų valdžios vadovais Lukašenka pareiškė, kad ketina būti prezidentu ne tik iki šios kadencijos pabaigos, bet ir dar dvi kadencijas. "Mane išrinko liaudis, ir tik ji turi teisę mane nušalinti nuo valdžios", - pasakė prezidentas ir pasiūlė politikams į tai atsižvelgti. Lukašenka pažadėjo netrukus išleisti dekretą dėl padėties stabilizavimo šalyje.

■ Politinis teroras Rusijoje vyksta jau šimtmečiais. Anksčiau, carų laikais, iš "Ochrankos" pusės ir iš carų politinių priešų. Vėliau, bolševikams įsiviešpatavus 1917 m. terorą tęsė NKVD ir KGB. Dabar jau Jelcino valdžioj terorą tęsia vardus pakeitę "saugumo" organai ir ypač Čėčėnijoje, kur jau iššudyta apie 30,000 partizanų ir visai nekalčių vaikų, senukų ir moterų. Neseniai gatvėje buvo bombos sužeistas reformos šalininkas ir kandidatas į Maskvos merus. Maskvos agentūros praneša, kad nuken-tėjusio V. Šancevo sveikata yra pavojuje. Prieš keletą savaičių žurnalistė rusė buvo kankinimo būdu nužudyta, nes pranešinėjo apie Čėčėnijos karą.

■ Černovcų srities (Rusija) Novoselicko rajono vidurinių mokyklų mokytojai darbo užmo-kestį gavo degtine, grūdais ir sviestu. Pedagogai mielai sutiko, kad jiems būtų mokama "natūra", kadangi nebuvo gavę darbo užmokesčio nuo praėjusių metų lapkričio mėnesio. Finansų krizė apėmė ne tik švietimo sistemą. Vietinė likerio ir degtinės gamykla skolinga rajono biudžetui, o šis savo ruožtu - mokytojams. Todėl darbo užmo-kestį pedagogai gavę degtine. Tokia situacija patenkina švietimo skyrių, kuris neturi pinigų, kad atsisakytų su mokytojais.

■ Padrašintas Jelcino, ir Prancūzijos prezidentas Chirac pas-kelbė, jog nuo 1997 m. panaikiniama privaloma karo tarnyba, įvesta su prancūzų revoliucija.

Gimsta rytas stebuklingas

(Išpūdžiai iš Lietuvos)

Juozas Kojelis

(Tėsinys. Pradžia Nr. 33)

Kaune teko dalyvauti ir kalbėti Krikščionių demokratų ir Politi-nių kalinių-tremtinių Kauno ra-jono vadovybių posėdžiuose ir Tėvynės sąjungos moterų tary-bos steigiamajame susirinkime. Krikščionyse demokratuose jau-čiau pareigingumo ir susiklausy-mo dvasia. Kas kokiame darbu buvo kviečiamas, iškart be atsilai-binėjimų sutiko. Politiniuose ka-liniuose atsirado sąmyšio ir susipriešinimo, kai iš visuomeninės organizacijos pasidarė politinė partija. Daug stiprių asmenybių pasiliko kitose partijose ir susior-ganizavo į politinių kalinių-trem-tinių bendriją. Maža jų grupelė (Bandinskas, Skuodis, Dambrasus, Petkus, J. Antanaitis, Stun-gurys...) atvirai išžygiavo prof. V. Landsbergio niekinimo keliu. Po-kalbiuose su kaliniais-tremtiniais dalyvavo kartu su losangeliečiu J. Matulaičiu, Partizanų Globos fon-do Amerikos vakaruose įgalioti-niu.

Labai gerą išpūdį padarė kon-servatorės moterys. Dalyvavo daug inteligenčių, taryba sudary-ta iš stiprių asmenybių, diskusi-jos pozityvios. Aš manau, kad moterys konservatorės yra di-džioji Tėvynės sąjungos jėga.

Teko patirti kai kurių dešiniųjų partijų veikėjų provincijoje nuo-taikas. Ten esama pagrįstos kriti-kos centrams, kad daro įvairius pakeitimus, nesiskaitydami su vietos partijos narių daugumos valia. Turėdamas tai galvoje, politinėse diskusijose Telšiuose padariau tokį pareiškimą: "Nea-bejoju LDDP pralaimėjimu, tik prisibijau, kad dešiniųjų laimė-jime nebūtų naujo pralaimėjimo sėklų".

Kiek paanalizavęs įvykusių sa-vivaldybių rinkimų rezultatus ir palyginęs juos su įgyta asmenine patirtimi, drįstu mažosioms dešini-osioms partijoms siūlyti neda-lyvauti artėjančiuose seimo rin-kimuose ir savo balsus atiduoti už Krikščionių demokratų ir Tė-vynės sąjungos kandidatus. Ži-nau, kad tai sunku, ypač patyrus kai kurių užgavimų, bet tai būtų padaryta Lietuvos labui.

Gimsta rytas stebuklingas

Vienas iš pačių šviesiųjų šių metų apsilankymo Lietuvoje momentų - tai dalyvavimas ateitininkų "Kęstučio" korporacijos atkūrimu. "Kęstutis" įsikūrė 1926, kai valstiečių liaudininkų - soc.

demokratų ir tautinių mažumų koalicija valstybės viduje sukūrė chaotišką būklę. Po tautininkų perversmo kęstutiečiai paliko aktyvūs politiniame gyvenime: priešinosi valdžios diktatūri-nėms tendencijoms, stabdė kul-tūrbolševikų pavojingas idėjas. (Tos idėjos tada buvo tikrai pa-vojingos, nors dabar kai kurie išlikę anų laikų kultūrbolševikai stengiasi pavaizduoti, kad tai buvę beveik nekalti romantiški paišdykavimai.) Paskutinis prieš rusų okupaciją "Kęstučio" kor-poracijos pirmininkas buvo Ka-zys Veverskis, būsimas Lietuvos Laisvės Armijos nacių okupaci-joje organizatorius ir vadas.

Į atkurtą korporaciją įstojo aštuoni šaunūs aukštųjų mo-kyklų studentai, veiklūs visuo-menininkai. Vienas jų, Darius Vosylus, dalyvavo ir skaitė pas-kaitą jau minėtose "I Laisvę" fondo studijų dieneose Telšiuose. Iš jo patyrėme, kad šiuo metu Lietuvoje yra apie 300 studentų ateitininkų ir 2000 moksleivių. Nors tai ir nedideli, bet viltingi skaičiai. Kai Lietuvoje lankiausi 1986, nė vieno jauno ateitinin-ko Lietuvoje nebuvo. Mačiau, kai būreliais vaikai ir jaunimas komunistiniam auklėjimui buvo vedami į ateizmo muziejų, įkurtą šv. Kazimiero bažnyčioje. Viena būrelį prie bažnyčios sus-tabdžiau ir paprašiau, kad kartu nusifotografuotų. Su džiaugsmu sutiko. Dabar toje bažnyčioje jaunimas klauso šv. mišių ir gir-di tėvo J. Borutos, SJ, pamoks-lus.

Anksčiau buvau aplankęs ateitininkų stovyklavietę Berčiūnuose. Ideali vieta. Čia brestai ir krikščioniškoje dvasioje auga lie-tuviškas jaunimas. Ši vieta yra liudininkė, kaip Lietuvoje, poe-to Brazdžionio žodžiais, "gimsta rytas stebuklingas".

Arti praeities

Apsilankymas Kartenoje (Kre-tingos apskr.) priartino skaudžią pusės šimtmečio praeitį. Birželio 8 čia turėjo įvykti vieno iš Žemaitijos partizanų vadų, buvu-sio mano mokinio Kretingos gimnazijoje vokiečių okupaci-jos metais Jono Žūtauto 50 metų sukakties nuo jo žuvimo minėji-mas. Pakvietimą gavau, dar bū-damas Amerikoje.

Nuvykome abu su žmona. Jo-nas žuvo kovodamas, įduotas išdaviko. Ten, kur tris dienas gulėjo numestas jo lavonas, da-bar pastatytas kryžius. Po pa-

paperkamumą Lukiškėse prisiklausiau tiek, kad net sunku iš-vaizduoti. Žinoma, toms kalboms reikia daryti tam tikrų išlygų. Apie tų Lietuvos pareigūnų paperkamumą, matyt, galima pasakyti taip, kaip A. Dumas sakė apie prancūzes moteris, - pasilei-dusiųjų yra mažiau nei sakoma, bet daugiau nei galvojama.

Vis dėlto kai pavardės ima kartotis ir netgi sutampa kyšio ėmimo būdai, pagalvoji, kad ši informacija galėtų būti kam nors įdomi. Kainos kartais yra stebėtinai nedidelės. Pavyzdžiui, viena kol kas dar nedidelį stažą turinti tardytoja sutinka pusę metų išlaikyti degančią bylą nieko nedarydama vos už vieną "gabalą" (tūkstantį dolerių). Tiesa, po to ją reikia pačiam nušalinti nuo bylos vedimo, kad nekiltų jokių įtarimų. Ji mat turi susikūrusi labai principingos ir "kietos" kovotojos reputaciją.

Idomu, ką daro su visa šita informacija Lukiškių operatyvinin-kai? Jie juk surenka jos kelis šimtus kartų daugiau nei spėjau padaryti aš. Kieno seife visa tai užrakinta?

"Arklys" pasirodo naktį

Pavyzdžiui, kad operatyvinis darbas Lukiškėse dirbamas, būtų galima pateikti nemažai. Štai man pačiam, jau prieš pat išleidžiant, atsitiko įdomus dalykas.

Niekam ne paslaptis, kad aukštesnių kastų kaliniai susižino su laisvėje esančiais, padedami prižiūrėtojų. Paprastai kažkas tavimi besirūpinantis iš laisvės suranda būdų, kaip perduoti laiškėlį ir gauti atsakymą. Tai padaro "arklys" - tas, kuris ką nors perduoda, nuneša.

Kartais nešikas vadinamas "kojomis", bet tai dažniau būna ką nors iš vienos kameros kitai perduodantis "muchamoras". Jeigu viena kamera ko nors paprašo iš kitos, o pastaroji nusprendžia duoti, paprastai šaukiama: "Siųskit kojas". Tai reiškia, kad prašytojai patys turi susitarti (dažnai ne už ačiū) su "muchamoru" ar rečiau su prižiūrėtoju, kad tas pabūtų "kojomis" ir perduotų reikiamą daiktą.

Toks perdavimas yra įprastas dalykas, ir tik labai griežti ar tą

Su savo buvusiais mokiniais po 50 metų Kretingoje.

maldu prie kryžiaus, dalyvau-jant visuomenei, įvyko minėji-mas. Kalbėjo iš Tauragės at-vykęs jo draugas, politinis ka-linyns Pranas Kundrotas. Prisi-menu, kai 1941 atvykau moky-tojauti į Kretingos gimnaziją, Jonas su Pranu, matyt sužinoje, kad aš ateitininkas, atsargiai man pasakė, kad veikia ateiti-ninkų kuopa ir pakvietė į slaptą susirinkimą. Tapau kuopos glo-bėju. Buvo puiki moksleivių grupė.

Kartenoje grįžo anos dienos taip arti, tarsi galėjai ranka pasiekti. Bent keli buvę moki-niai atnešė ir rodė tų laikų fo-tografijas. Ne visus galėjau prisi-minti.

Gerą, aktualių minčių kupiną

(Bus daugiau)

Su "savo mergaite" Telšiuose.

Didžiosios Britanijos vyriausybė spęs, ar deportuoti, ar teisti lėktuvo pagrobėjus

Septyni irakiečiai, rugpjūčio 27 d. su užgrobtu lėktuvu at-skridę į Stanstedo oro uostą

netoli Londono ir paleidę per 180 įkaitų bei paprašę politinio prie-globsčio, taikiai pasidavę polici-

Turtingiausia pasaulio kompanija - "Royal-Dutch Shell"

JAV žurnalas "Forbes" kasmet spausdina 50 turtingiausių pa-saulio kompanijų sąrašą. Šiemet turtingiausia pasaulio kompani-ja žurnalas paskelbė bendrą Bri-tanijos bei Olandijos kompaniją "Royal Dutch Shell", kuri išstūmė iš pirmosios vietos JAV automo-bilių kompaniją "General Mo-tors".

Žurnalo "Forbes" ekspertai ver-tina kompanijas pagal keturis kriterijus - kompanijos apyvarta, pelną, turta bei rinkos vertę. Praėjusiais metais turtingiausia pasaulio kompanija tapo "Ge-neral Motors".

Trečioje "Forbes" sąrašo vietoje atsidūrė JAV naftos kompanija "Exxon Corp", aplenkusi "Ge-neral Electric", Japonijos banką "Bank of Tokyo-Mitsubishi", "Tō-yota Motor", "Philip Morris Cos. Inc.", "Ford Motor" bei "Interna-tional Business Machine Corp" (IBM).

22 iš penkiasdešimties turtin-giausių pasaulio kompanijų yra išsikūrusios JAV, į sąrašą pateko ir 12 Japonijos kompanijų. Be šių kompanijų, sąrašė yra ir gerai žinomos kompanijos Šveicarijos "Nestle", Britanijos kompanijos "Unilever" ir bankas "Barclays" bei Vokietijos "Siemens AG".

Reuter-ELTA

jai. Šiuo metu jie laikomi areš-tinėje, kol Didžiosios Britanijos vyriausybė nuspręs, ar juos de-portuoti, ar teisti. Pagrobėjai gali būti Irako kariniai patarėjai, bi-jantys grįžti į Bagdadą. **BNS**

Užrašai iš pasmerktųjų namų

(atkelta iš 3 psl.)

kumo nei anksčiau, kad tik jis ko nors neįturtu.

Tačiau kitą dieną supratome nieko nepergudravę. Mūsų laukė labai nemalonūs siurprizas.

Keistų sutapimų pinklėse

Sako, anksčiau to nebūdavo. Patekęs į kurią nors kamara, tardo-masis joje likdavo visą savo laiką. Tačiau ne taip seniai kai kuriuos kalinius imta kilnoti iš vienos kameros į kitą. Spėjama, kad taip elgiamasi su tais, kuriuos tardymas nori paspausti. Iš pradžių į tokius po kameras mėtomus kalinius kiti žiūrėjo kreivai, tačiau po to buvo suprasta, kad jie nebūtinai turėtų būti "ožiai".

Dabar Lukiškėse iš kameros į kamara suimtieji kilnojami gana dažnai. Niekas tuo netgi nesistebi. Tačiau kokia to nuolatinio maišymo prasmė, atspėti galima sunku. Galima rasti tik vienintelį loginį paaiškinimą. Matyt, iš tikrųjų rūpinamasi, kad kiekvienoje kameroje visą laiką būtų bent po viena neatpažinta "ožis". Be to, kaip teko pastebėti man pačiam, kartu susodinti stengiamasi tardomuo-sius, kurie turėtų bendros kalbos, bendrų interesų, kurių bylos būtų kuo nors panašios. Pavyzdžiui, vienoje kameroje susodinami keli Ukrainoje "biznio" reikalų turėję įtariamai aferistai ir dar tikras iš ten kilęs Lietuvos ukrainietis. Pasirodo, kad jie visi yra vaikščioję po tas pačias vietas ir turėję reikalų vos ne su tomis pačiomis firmomis. Iš karto užsimegza įdomi šneka, dalijamasi prisiminimais ir patirtimi.

Man taip pat pasisekė būti kartu su uteniškiu, gerai pažinojusiu su "Lietuvos aido" (ir ne tik jo) pinigais dingusį Deimantą Glušakovą. Pasirodo, jis retkarčiais paskambina į namus ir pasako, kad viskas gerai. Žinoma, kai "tepi slides" (pabėgi) su septyniais milijonais dolerių, gyvenimas bus neblogas visur. Tada keliasdešimt "gabalu" gali palikti ir Lietuvoje, kad tavo byla ir paieška būtų užmarinuota, o kalėjime pasėdėtų kas nors kitas.

Gera panaudoti pinigai tikrai gali viską. Apie tardymo organų

dieną nuotaikos neturintys budėtojai neleidžia "kojoms" atlikti savo darbo.

Tačiau laiškas iš laisvės - tai jau gerokai rimtesnis dalykas, papras-tam "muchamorui" niekaip neįkandamas. Toksai "arklys" ateina naktį, kai būna likęs tik vienas budėtojas. "Arklys" gali atnešti ne tik laišką, bet ir degtinės ar dar ko nors.

Pirmo arešto sulaikytieji nelegalų laišką vadina "ksiva", tačiau nusileides į "padvalį" sužinojau, kad tai yra senojo, "tikrojo" žargonu vulgarizavimas. "Krytnikai" ir kiti rimtesni kaliniai "ksiva" vadina įvairius dokumentus, dažniausiai bylos popierius. O nelegalų laišką reikia vadinti "maliava". Taip ir mokiau visus jaunikius, pakilęs iš "padvalo" ir jau turėdamas gerokai išaugusį autoritetą.

Ne "arklio" atneštą, o siuntinyje paslėptą "maliavą" esu matęs tik vieną kartą. Atsikandęs sviestu iš siuntinio apteptos duonos, "mali-va" iš burnos išspjovė pats siuntinio gavėjas.

"Maliava" surašoma labai smulkiai, panašiai kaip mokinių ir stu-dentų rašoma "špagalkė", gerai sulankstoma iki nykščio nago didu-mo ir užlydoma celofane.

Esu gavęs vieną "maliavą" iš laisvės per "arklį". Tiesa, ji klaidžiojo Lukiškių labirintuose kelias savaites, kol pagaliau pasiekė mane. Todėl, kai vieną naktį išgirdau tylų beldimą į duris ir šūktelėjimą: "Stoma!", iškart pagalvojau, kad mane vėl aplankė "arklys". Tačiau "karmuškė" kažkodėl neatsidarė ir tik per akutės stiklą į mane be jokios išraiškos spoksojo galbūt "arklio", o galbūt ir ne jo, akis.

"Deima suimtas", - pasakė žmogus už durų, o ta viena akis įdėmiai stebėjo mano išraišką. Reikėjo suprasti, kad Deima - tai buvo Deiman-tas Glušakovas, kurio sulaikymas turėtų mane labai paveikti. Jei aš jo bendrininkas, tai turėčiau nuliūsti ir išsigąsti, jei ne - apsidžiaugti.

"Ar jis Lukiškėse?" - paklausiau. "Ne", - atsakė įdėmios akies savini-nkas ir greitai nukaukšėjo šalin.

Kelias dienas nekantriai laukėme "Panoramos", "Vakaro žinių" ir visų kriminalinių laidų. Apie D. Glušakovo suėmimą niekas nieko nekalbėjo. Jau išėjęs į laisvę bandžiau teirautis tų, kas turėtų tokį dalyką tikrai žinoti.

(Bus daugiau)

Rugpjūčio 8 d. per Lietuvos Vyčių 83-ojo seimo atidarymo Mišias Šv. Kazimiero bažnyčioje, Brockton, MA. Iš k.: (šeštas) kleb. kun. John Prusaitis, arkivyskupas John McCormack ir L. V. centro valdybos dvasios vadas kun. dr. Juozas Anderlonis.

R. Juškaitės nuotr.

83-sis Lietuvos Vyčių seimas

Regina Juškaitė

Priešseiminė išvyka

Lietuvos Vyčių 83-sis metinis seimas buvo sušauktas š. m. rugpjūčio 7-11 d. Holiday Inn viešbutyje, Brockton, MA. Anksčiau atvykusiems seimo dalyviams

trečiadienį, rugpjūčio 7 d., buvo suruošta įdomi išvyka į istorinį Plymouth miestelį. Dalyvavo 60 delegatų bei svečių. Nors rytas buvo tvankus ir saulės spinduliai negailestingi, dalyvių nuotaikai tai nepakenkė. Buvo aplankyta Plymouth sodyba. Matėme gyvą istorinį muziejų. Žmonės, apsirengę tradiciniais 17-to šimtmečio drabužiais, pasakojo lankytojams apie jų kasdieninį gyvenimą, rūpesčius ir pergyvenimus. Taip pat susitikome su Wanpanoag indėnais, kurių žemėje piligrimai įsikūrė. Miestelis atrodė taip pat, kaip buvo indėnų ir piligrimų laikotarpiu. Pakrantėje matėme Mayflower II laivo reprodukciją, su kuria piligrimai pasiekė naująjį pasaulį. Pasivaikščiodami grožėjomės vandenyno pakraščiais. Po to sustojome prie garsiojo "Plymouth rock". Apsipirkimui krautvėlių netrukė. Pietus valgėme garsiajame McGrath's restorane. Nuvažiavę į Cranberry World stebėjome, kaip spanguolės paverčiamos į įvairias sultis, uogienę, padažą ir t. t. Firma Cranberry World didesnę nuosimti savo derliaus parduoda Ocean Spray kompanijai. Vakare aplankėme Our Lady of Sorrow vienuolyną ir iš klausėme šv. Mišias. Po to buvome pavaišinti. Nors ir viešbutį grįžome pavargę, bet patenkinti įdomia išvyka ir smagia diena.

Iškilmingai įnešus vėliavas, Mišios buvo aukojamos už Lietuvos Vyčius. Vargonavo muz. Faustas Strolia, giedojo solistė Marytė Bizinkauskaitė. Skaitinius skaitė seselė vienuolė Helen Ivanauskas. Savo pamoksle arkivyskupas McCormack išreiškė padėką už pakvietimą dalyvauti šv. Mišiose kartu su Vyčiais. Pareiškė, kad jis ne tik airių kilmės, bet ir lietuvių. Visiems delegatams ir svečiams palinkėjo sėkmingo ir vaisingo seimo. Visus sveikino klebonas kun. Prusaitis. Dvasios vadas kun. Anderlonis pareiškė, kad Lietuvos Vyčiai turi dirbti ir aukotis Dievui ir Tėvynei. Pagyrė Vyčių organizaciją ir linkėjo, kad seimas būtų sėkmingas ir darbingas. Sveikino atsilankiusius ir padėkojo 1-ai kuopai už seimo suorganizavimą. Priminė, kad šiais metais sueina 25 metai nuo a. a. kun. ir garbės nario John Jutt mirties. Prašė prisiminti jį maldose. Per aukojimą, išpūdingais tautiniais drabužiais

apsirengę, L. V. jaunimas prie altoriaus nešė simbolines aukas: 1-os kuopos seimo plakata, vyti, pintinėle, medinę koplytėlę, puokštę rūtų, beržo šakų, duonos ir vyno bei vynuogių ir kviečių. Kadangi oras buvo nepaprastai karštas, seimo suvažiavimo memorialinis medis nebuvo pasodintas. Prieš užbaigiant šv. Mišias, arkivyskupas John McCormack simboliškai pašventino puokštę beržo šakų, o publika padainavo dedikacijos dainą - "Augo kieme klevelis". Mišioms pasibaigus, sugiedotas Vyčių himnas. Po Mišių parapijos salėje buvo pabendraavimas ir vaišės.

Pirmas seimo posėdis

Po priėmimo viešbučio salėje įvyko oficialus seimo atidarymas. Įneštos vėliavos, po jų žygiavo centro valdyba ir komitetų pirmininkai. Centro valdybos pirmininkė Evelyn Oželienė atidarė seimą ir pakvietė kun. Juozą Anderlonį sukalbėti maldą. Sugiedoti JAV, Lietuvos ir Vyčių himnai. Dalyvių sveikino 1-os kuopos pirmininkė Veronica Bizinkauskienė ir šio seimo rengimo komiteto ko-pirmininkės Marytė Bizinkauskaitė ir Veronica Bizinkauskas-Cote. Sveikino ir Brocktono miesto burmistras Jack Yunits.

Prezidiumą sudarė John Mickūnas, Pranė Petkuvienė, ir Robert A. Martin, Jr. Sekretoriavo Bernice Aviža ir Barbara Schmidt. Tvarkdariai išrinkti iš visų penkių Vyčių organizacijos apygardų: Mark Bell, Brian Johnson, Glenn Perutis, Joseph Stelmokas ir Steve Soha.

Rezoliucijų komisiją sudarė: Vincas Boris, Theresa Strolia, Frank Petrauskas, seselė Helen Ivanauskas.

Sveikinimų komitetą sudarė: Mary Kinčius, Isabel Peterson, Anna Helen McDonald ir Toni Sakal. Seimo eigos parlamentarinis patarėjas - Peter Paul Zansitis.

Mandatų komitetą sudarė: Dorothy Banos, Anne Marie Kassel, Georgianna Macke, Agnes Mickūnas ir Irene Svekla.

C. V. pirmininkė Evelyn Oželienė perskaitė praėjusių metų organizacijos veiklos pranešimą.

Iždininkas John Baltrus informavo apie organizacijos išdo

būklę.

Seimą asmeniškai sveikino: Česlovas Mickūnas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos vardu; dr. Juozas Kriaučiūnas, ALKOS direktoriaus; Nellie Bayoras-Romanas, Lithuanian Alliance of America; kun. Albert Contons, Lithuanian Roman Catholic Priests' League of Amerika, pirmininkas; seselė Margaret Petcavage, Šv. Kazimiero kongregacijos vardu; seselė Eugenia Glineckis, Nukryžiuotojo Jėzaus kongregacijos vardu; buvęs Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Peter Shakalis; ir kun. Antano Saulaičio, SJ, Jėzuitų vienuolijos vardu sveikino Tadas Kulbis.

Vakare prie viešbučio baseino buvo užkandžiai. Po to susibūrėme salėje, kur "Sodaauto" etnografinis ansamblis pristatė dainų ir šokių programą. Salė buvo pilnutėlė, nuotaika pakili. Šokėjai net įtraukė žiūrovus kartu

šokti ir dainuoti.

Antroji seimo diena

Penktadienį, rugpjūčio 9 d., šv. Mišias už Lietuvos tautą aukėjo kun. Juozas Anderlonis ir kun. Albin Janiūnas. Giesmės buvo giedamos polkos muzikos stiliumi.

Po Mišių posėdį malda atidarė kun. Juozas Anderlonis. Seselė Magaret Petcavage trumpai apibūdino a. a. Kazimieros Kaupaitės (Motinos Marijos Kaupaitės) gyvenimo bruožus bei Kazimieriečių kongregacijos pastangas rinkti peticijas prašymui šv. Tėvui paskelbti Motiną Kazimierą palaimintąja.

Seselė vienuolė Eugenija Glineckis ir Bernice Aviža supažindino su organizacija "Religious supporting Religious in Lithuania". Ši organizacija yra įsteigta 1992 m. įvairių seserų kongregacijų: Kazimieriečių, Nukryžiuotojo Jėzaus, Pranciškiečių ir Notre Dame. Delegatai buvo prašomi paremti seserų kongregacijas Lietuvoje.

Buvo pranešta, kad šiame seime bus įsteigtas naujas finansų komitetas, kuris talkins iždiniui ir patikėtiniams balansuoti biudžetą, bei svarstys klausimą, kokias sumas organizacija galės paskirti. Šį komitetą sudarė: John Baltrus, Mark Bell, Mary Beth Slakis, Walter Svekla ir Rita Sussko.

Simpoziumą "Lietuvių reikalų komitetas: ar jis reikalingas ir kur eisime toliau?" moderavo Vincas Boris, L. V. Lietuvos reikalų komiteto pirmininkas, jau penkerius metus redaguojantis Lietuvos reikalų mėnesinį laikraštėlį, kuris apibūdina politinius, religinius, ekonominius bei verslo įvykius Lietuvoje.

(Bus daugiau.)

Paskutinės Tautinių Šokių šventės įspūdžiai

Alfonsas Nakas

Dešimtoji Lietuvių tautinių šokių šventė (toliau - Šventė) įvyko 1996 m. liepos 6 d., Chicago priemiesty Rosemonte, Rosemont Horizon sporto amfiteatre. Kaip žinome, Šventę sekė pasauliniai olimpiniai žaidimai, visus gyvus ar apgyvius prikaustė prie televizorių. Užtat su savo įspūdingų reportažų vėluoju. Bet nerašyti negaliu. Beveik tris dešimtmečius buvau tokių švenčių dalyvis, akredituotas korespondentas, jų garbei ir sėkmei prirašęs daugiau kaip šimtą rašinių. Aštuntajai Šventei suredagavau 224 albuminio formato puslapių leidinį, kurio didumą tekstų pats vienas ir perrašiau. Aštuntajai Šventei, šalia daugelio straipsnių, impulsu pagautas per kelias minutes "sukūriau" šūkį. O į Dešimtąją Šventę, iš šiaurvakarinės Floridos, skridau net trim lėktuvais. Reportažo antraštės pirmasis žodis gali turėti gilesnę prasmę, nors nenorėčiau, kad tai įvyktų.

Programa, turėjusi prasidėti 13 valandą, tevelavo tik keliolika minučių. Kaip visada, prasidėjo paradu, nuobodžia, bet neišvengiama Šventės dalimi. Šį kartą ji buvo dar "pagerinta", tai yra pailginta, nes, prieš šokėjų grupes, dar labai padrikai, toli nuo vieni kitų, kad visi būtų pastebėti, išilgai arenos pražygiavo visų dešimties švenčių pagrindiniai rengėjai, patys didžiausieji ir garbingiausieji. Kažin ar jų garbė būtų nors kiek sumenkusi, jei jie

(nukelta į 7 psl.)

Bendraamžės, grįžtančios iš atlydų.

R. Požerskio nuotr.

- Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijos rėmėjai Chicagoje paryškina, kad šiai partijai Lietuvoje vadovauja Algirdas Saudargas ir ji nieko bendro neturi su Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjunga, kuriai vadovauja dr. Kazys Bobelis, anksčiau išstojes iš Lietuvių Krikščionių Demokratų Partijos. Tai ypač svarbu prisiminti tiems, kurie galės balsuoti Lietuvos Seimo rinkimuose.

- "Dainavos" stovyklavietės (prie Detroit, MI) metinėje šventėje liepos 28 d. dalyvavo keli šimtai svečių. Metiniame rėmėjų suvažiavime išrinkta nauja taryba: Kastytis Giedraitis, dr. Kastytis Karvelis, dr. Marius Laniauskas, Vytautas Petrušis, Audrius Polikaitis ir Vitas Underys.

- Dail. Loretos Platkevičiūtės parodos "Tapyba ant šilko" atidarymas įvyks spalio 4 d. Chicago Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje.

- Illinois Lietuvių Respublikonų Lygos 30 metų veiklos sukaktis bus paminėta spalio 20 d. Pasaulio Lietuvių Centre, LeMont, IL.

- Lietuvių fotografijos 25-rių metų sukaktvinė paroda nuo spalio 25 d. iki lapkričio 3 d. vyks Chicago Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje. Rengia Budrio Lietuvių fotoarchivas.

- Filatelistų draugijos "Lietuva" 50 metų veiklos sukaktvinė paroda vyks spalio 25-27 dienomis Chicagoje, Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

- JAV Lietuvių Bendruomenės XIV-osios tarybos sesija vyks lapkričio 1-3 dienomis Chicagoje.

- Dailės parodos "Freiburg 1946", skirtos dailės mokyklos "Ecole des Arts et Metiers", veiklos Freiburge, Vokietijoje, 50 metų sukaktčiai paminėti, įvyks lapkričio 29 d. Chicagoje, Balzeko Lietuvių Kultūros muziejuje.

- Kazimieras Brazauskas, dar nepriklausomoje Lietuvoje gerai žinomas sportininkas, valstybės futbolo ir ledo ritulio rinktinės dalyvis, po ilgos ligos mirė liepos 21 d. Lighthouse Point, FL. Dirbęs spaustuvių Kaune, treniravęs futbolo komandą Prancūzijoje, atvykęs į JAV, daugelį metų dirbo "Darbininko" spaustuviųje.

- Prel. dr. Juozo Prunskio ir jo sesers dr. Onos Prunskytės-Garūnienės iniciatyva ir lėšomis Daugailių kapinėse, Utenos apskr., pastatytas išpūdingas paminklas Sibiro nukankintiems Prunskių šeimos nariams - tėvui Juozui Prunskiui, dėdei kun. Petrui Prunskiui ir tetai Onai Prunskytei.

- Lietuvos Vyčių choras, jau daug metų vadovaujamas muz. Fausto Strolios, šiemet švenčia veiklos 80 metų sukaktį. Iškilmės bus paminėtos spalio 3 d. Chicagoje, M. Marijos Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijoje.

- Andrius Mironas, laureatas rašytojas, poetas ir žurnalistas, gegužės 17 d. atšventė 85 metų amžiaus sukaktį.

- Š. m. lapkričio 17 d. Tremtinių ir kalinių ansamblis, atvykstantis iš Lietuvos, koncertuos Kultūros Židiny. Ruošia Katalikų moterų kultūros draugija.

83-sis Seimas - "Pakelkime balsus!"

83-sis Lietuvos Vyčių seimas prasidėjo šūkiu "Pakelkime balsus!"

TIK DARBININKE

Jūs galite rasti naujausių žinių iš Lietuvos ir viso pasaulio.

Jūros laivynas mūsų, bet ten kalba rusų

(atkelta iš 3 psl.)

to laivynas kaip viena iš rusiško tvirtovių, kur laivų vardai yra "Narvos įlanka", "Atlosovo sala", "Suomijos įlanka", "Invinseib Debreceas"! Aišku, kad susisiekimo ministerijoje sėdintys "nomenklatūrininkai" dėl lietuviškumo nesirūpina.

Dabar Klaipėdoje specialistus ruošia Jūreivystės mokykla, kur daugiausia mokosi rusakalbiai ir dėstoma rusiškai, žinant, kad rusai kapitonas priims juos dirbti. Klaipėdos universitete yra Jūrinės technologijos ir laivavedybos fakultetas, kuris irgi

□

New Yorko mokiniai su vilniečiais moksleiviais Vilniaus aerouoste prieš išskrendant namo.

New Yorko mokiniai - amerikiečiai Vilniuje

New Yorko Joseph Pulitzer vidurinės mokyklos 22 mokiniai, vadovaujant mokytojai Rimai Vaičiūtei, pavasario nuotaiką vedini, Austrijos oro linijos lėktuvu išskrido į Vilnių.

Vilniaus aerouoste Mykolo Biržiškos mokyklos mokiniai pasitiko užjūrio jaunimą su šypsena. Rima Vaičiūtė uoliaiėjo vertėjos pareigas, tačiau daugelis puikiai susikalbėjo. Be Rimos, grupę lydėjo mokyklos vedėjas Perry Sandler, mokytojas Peter Bloch ir Christopher King. 10-ties dienų viešnagė, kad ir trumpa, paliko vertingą įspūdį, nes mokiniai pamatė kitokį pasaulį, susipažino su skirtinga kultūra. Jų žodžiais tarant, nežiūrint ekonominių sunkumų, pajuto karališką, nuoširdų priėmimą. Aplanė Vilniaus universitetą, katedras, Gedimino ir

Trakų pilis, muziejus, Kryžių kalną bei parodas.

Patirtis neeilinė, grįžę ilgai pasakojo draugams ką matė Vilniuje. Mokyklos vedėjas Perry Sandler padėkojo Mykolo Biržiškos mokyklos vadovybei, mokiniams bei jų tėvams už malonų priėmimą ir naudingą patirtį. Jo nuomone, jaunimas po šios ke-

lionės labiau įvertins gyvenimo sąlygas namuose.

22 mokinių kelionę į Vilnių aprašė Pulitzer Press laikraščio korespondentė. Ji daug nuopelnų skiria mokytojai "model teacher" - Rimai Vaičiūtei, kuri suplanavo ir vadovavo šiai kelionei į Vilnių.

Bronė Miklienė

Originali paroda

Lietuvos technikos bibliotekoje, Šv. Ignato gatvėje, atidaryta kolekcionieriaus Josifo Šapyros sukaupų japonų degtukų dėžučių etikečių paroda "Japoniškoji filumenija". Joje - beveik 2 tūkst. eksponatų, kuriuos kolekcionierius rinko daugiau kaip penkiasdešimt metų.

Degtukų dėžučių etiketės Japonijoje - tai miniatiūriniai me-

no kūriniai. Juose vaizduojama šios tautos buitį, papročiai, gamta. J. Šapyros "turtų" parodoje yra ir daug miniatiūrų, vaizduojančių tradicinį japonų teatrą, drabužius, šukuosenas. Iš viso jo japonų filumenijos kolekcijoje daugiau nei 5 tūkst. vienetų. Juos J. Šapyra surinko susirašinėdamas su Japonijos kolekcionieriais, keisdamasis etiketėmis.

Ypatinga "Vartų" galerijos atmosfera

(atkelta iš 2 psl.)

Katalogas puikiai išleistas, gausiai iliustruotas. Tokį leidinį būtina subrandinti, o jį išleisti reikia turėti ir ryžto. Dabar katalogas bus galerijos vizitinė kortelė, atitinkanti pasaulinius galerijų standartus. Suprantama, tai turi didelę reikšmę dailininkams, kurių darbai reprodukuojami. Ir

ši prezentacija buvo paversta švente. Vakara parėmė Danijos karalystės ambasadorius J. E. Birgenas Dan Nielsenas su žmona, o vaišes ruošė šios ambasados virėjas Mortenas Frankas Larse-nas. Subtilūs užkandžiai, baltas ir raudonas vynas, plevenantis lengvas šurmulyš.

Tik po kelių dienų staiga prisi-

miniau, jog išeidamas poniai Nidai palinkėjau, kad ir po penkerių metų taip pat džiaugsmingai susitiknūme. Kodėl atėjo į galvą tie penkeri metai? - pagalvojau. Juk prieš kurį laiką galerija atšventė savo penkerių metų jubiliejų. Ir supratau, kad mano atmintyje visi įvykiai pamažu susisieja į vieną daiktą, persmelktą šventiškos "Vartų" atmosferos ir jos šeimininkės šypsenos.

Trisdešimtoji mokytojų studijų savaitė Dainavoje

Aurelija M. Balašaitienė

Š. m. rugpjūčio 4-11 dienomis Dainavos stovyklavietėje įvyko trisdešimtoji jubiliejinė mokytojų studijų savaitė, kurioje Amerikos ir Kanados lietuvių gentkarčių atstovai susirinko atgavinti savo lietuviško išpareigojimo jausmus, praplėsti ir pagilinti žinias, pasinaudoti iniciatorių paruoštomis programomis ir jaunimui, ir vyresniesiems. Dalyvių tarpe kasmet yra nemažas skaičius lietuvių kilmės asmenų, kurie dėl nepalankių sąlygų neišmoko lietuviškai, bet, Lietuvai atstačius nepriklausomybę, kasmet lanko specialius lietuvių kalbos kursus, o dainavimo ir tautinių šokių pamokas lanko visi.

Energinga, darbšti ir sumani JAV LB Švietimo Tarybos pirmininkė Regina Kučienė jau per eilę metų planuoja savaitės programą, kviesdama talkininkus, įvairių sričių specialistus ir pasikaitininkus, taip pat pasirūpina, kad svečių tarpe dalyvautų jau iš laisvę atgavusios Lietuvos intelektualai ir specialistai. Tautinių šokių specialistė Ligija Tautkuvienė ir jaunas dirigentas, muzikas bei dainavimo mokytojas Alfonsas Seniūnas dalyviams jau pažįstami iš ankstyvesnių studijų savaitių. Šiais metais pirmą kartą paskaitas skaitė Vilniaus Pedagoginio Universiteto prodekanas dr. Jonas Dautaras, o vakarines programas pravedė ir originaliai su tautosaka supažindino klausytojus Vilniaus Muzikos Akademijos docentė ir Amerikos lietuviams jau pažįstama kaip "Ratilio" ansamblio vadovė Zita Kelmickaitė.

Kasmet į mokytojų savaitę atvyksta kun. Juozas Vaišnys, kuris eina studijų savaitės kapeliono pareigas, tačiau, kaip lie-

tuvių kalbos specialistas, praveda labai naudingas kalbos kultūros pamokas, o ir vakaronių metu pasirodo su humoristiniais anekdotais ir dainomis. Stovyklos viršininkės pareigas jau kelinti metai eina Angelė Bailey, o komendantė Dana Mikužienė palaiko tvarka, vėliavų pakėlimo ir nuleidimo metu duoda komandas, teikia informaciją apie numatomus oro pasikeitimus. Rytinę kūno mankštą praveda dr. Juozas Kasinskas ir greitosios pagalbos patarnavimus, reikalui kilus, teikia profesionalę slaugę Gražina Vižnienė. Dviejų sesučių kulinarių, Nijolės Motiejūnienės ir Aldonos Šo-

liūnienės, tvarkoma virtuvė dalyvių vaišina skaniu ir sveikatingai pagamintu maistu. Trečiadienį apsilankė netikėti, garbingi svečiai. Kultūros Tarybos pirmininkas Vytautas Kamantas Reginei Kučienei Lietuvių Fondo vardu įteikė 2,000 dolerių čekį lituanistinėms mokykloms paremti. Tuo pat metu turėjome progą pagerbti ir 90-ojo gimtadienio progą pasveikinti talentus (nukelta į 7 psl.)

Padovanokite "Darbininko" prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams švenčių progai! Prenumerata vieniems metams - tik \$30.

atlanta IE, Inc.

800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

SEPTEMBER SCHEDULE

SEP 3 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12 NOON
SEP 3 TUES	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
SEP 3 TUES	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
SEP 5 THURS	PHILADELPHIA, PA	11-12 NOON
SEP 6 FRI	KEARNY, NJ	11 - 12 NOON
SEP 6 FRI	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
SEP 4 WED	PUTNAM, CT	11-12 NOON
SEP 12 THUR	NEWARK, NJ	11 - 12 NOON
SEP 14 SAT	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM
SEP 17 TUES	NEW BRITAIN, CT	11 - 12 NOON
SEP 17 TUES	NEW HAVEN, CT	2 - 3 PM
SEP 17 TUES	WATERBURY, CT	4 - 5 PM
SEP 19 THUR	PHILADELPHIA, PA	11 - 12 NOON
SEP 19 THUR	BALTIMORE, MD	4 - 5 PM
SEP 20 FRI	KEARNY, NJ	11 - 12 NOON
SEP 20 FRI	PATERSON, NJ	1 - 2 PM
SEP 26 THU	NEWARK, NJ	11 - 12 NOON
SEP 27 FRI	BROOKLYN, NY	12 - 1 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$640 r.t.

One way to Vilnius \$420

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

VILTIS (HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

RUGSĖJO mėn. siuntinius paimsime šiose vietovėse:

WORCESTER, MA
CAPE CODD, MA
BROCKTON, MA
LOWELL, MA
LAWRENCE, MA
NASHUA, NH
WATERBURY, CT
HARTFORD, CT
NEW YORK, NY
GARDNER, MA
KENNEBUNKPORT, ME
PUTNAM, CT
PROVIDENCE, RI
ALBANY, NY
BINGHAMPTON, NY
FRACKVILLE, PA
SCRANTON, PA
NORWOOD, MA
BRIDGEPORT, CT
NEW YORK, NY
PHILADELPHIA, PA
BALTIMORE, MD
WASHINGTON, DC

rugsėjo 7 SAT 11:00 - 2:00 v. p.p.
rugsėjo 11 WED 4:00 - 5:30 v. p.p.
rugsėjo 12 THU 4:00 - 6:00 v. v.
rugsėjo 13 FRI 12:00 - 1:00 v. p.p.
rugsėjo 13 FRI 2:00 - 3:00 val. p.p.
rugsėjo 13 FRI 4:00 - 5:00 v. p.p.
rugsėjo 14 SAT 9:30 - 11:00 v. ryto
rugsėjo 14 SAT 12:00 : 2:00 v. p.p.
rugsėjo 15 SUN 2:00 - 5:00 p. p.
rugsėjo 16 MON 4:00 - 6:00 v. p.p.
rugsėjo 17 TUES 12:00 - 1:00 v. p.p.
rugsėjo 19 THU 12:00 - 1:30 v. p.p.
rugsėjo 19 THU 4:00 - 5:30 v. p.p.
rugsėjo 20 FRI 7:00 - 8:00 v. vak.
rugsėjo 21 SAT 9:00 - 10:00 v. ryto
rugsėjo 21 SAT 3:00 - 5:00 v. p.p.
rugsėjo 21 SAT 12:00 - 1:30 v. pp..
rugsėjo 23 MON 5:30 - 6:30 v. v.
rugsėjo 27 FRI 12:00 - 1:00 v. p.p.
rugsėjo 28 SAT 12:00 - 2:00 v. p.p.
rugsėjo 28 SAT 12:00 - 1:30 val. p.p.
rugsėjo 28 SAT 6:00 - 7:00 v. v.
rugsėjo 29 SUN 1:30 - 4:00 v. p.p.

VILTIS - LIETUVIŠKA SODYBA
368 WEST BROADWAY, BOSTON, MA 02127
(617) 269-4455

**DEXTER PARK
PHARMACY**
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

J. Matulaičio slaugos namams - 28 metai

Šių metų birželio 14 d. sukako 28 metai nuo iškilmingo Matulaičio slaugos namų atidarymo. Per tuos 28 metus Matulaičio namai priglaudė ir aptarnavo daugiau kaip 780 žmonių, kuriems dėl ilgos ligos, fizinės negalios arba senatvės buvo reikalinga nuolatinė priežiūra.

Pirmieji gyventojai buvo atkelti iš Marijos Villos Seneilų Namų Thompson, CT, kur dabar yra įrengti buteliai pensininkams, dar pajėgiems savarankiškai tvarkytis. Tad pirmaisiais metais Matulaičio namai turėjo 60 lovų tiems, kurie dar buvo pajėgūs vaikščioti, bet reikalingi gailestingų seserų patarnavimo su vaistais ir priežiūra, ir 30 lovų ligoniams, kurie buvo reikalingi 24 valandų slaugymo.

Paskutiniu laiku žmonės stengiasi kaip galima ilgiau gyventi namie ir dauguma besikeičiančių į Matulaičio namus jau būna reikalingi pilnos globos ir gailestingų seserų priežiūros. Laukimo laikas, kad ir labai skubiais atvejais, viršydavo dvejus metus. Todėl nuo 1993 m. liepos 1 d. visos 119 lovų buvo Connecticut valstijos Sveikatos departamento patvirtintos ligoniams, reikalingiems pilno slaugymo (skilled nursing). Ryšium su tuo parūpinta ir daugiau specializuotos profesinės pagalbos, kad geriau būtų galima padėti. Tuo ir laukimo laikas žymiai sutrumpėjo.

Nuo pirmos dienos Matulaičio namus aprūpino Nek. Pr. Marijos seserys su pasauliečių tarnautojų pagalba. Dauguma ligonių buvo ir yra lietuviai. Lietuvių seselių globoje jie gali jaustis jaučiai, būti savo kultūrinėje

Seselė Ramutė globoja senutę.

aplinkoje, kur juos labiau suprantą, atjaučia. Matulaičio namų kapelionas kasdien aukoja šv. Mišias ir teikia kitus dvasinius patarnavimus. Seselės budi prie sunkiai sergančių ir mirstančių. Vyksta lietuviškos gegužinės pamaldos, graudūs verkimai, palaiminimai, rožančius ir t. t. Gerai angliškai nekalbančioms padedama susisiekti su daktaru ar ligoninėje. Minimos lietuviškos šventės, kas savaitę duodama Lietuvos įvykių apžvalga, skamba lietuviška muzika ir laikomasi tradicijų, tokių kaip Kūčių vakarienė ir pan.

Nors dauguma tarnautojų yra vietiniai žmonės, jų tarpe yra ir keletas lietuvių. Visa Matulaičio namų širdis yra seselės, kurių eiles dar papildė iš Lietuvos atvykusi jauna gailestingoji sesuo. Visos jos kuria katalikišką, lietuvišką, šeimynišką dvasią ir yra pasiryžusios tarnauti lietuviams, ypač tiems, kurie yra vieniši, neturi artimųjų arba, senatvės ir ligos slegiami, nebepali likti vaikų ar giminių priežiūroje.

Norintys daugiau sužinoti ar turintys klausimų gali kreiptis: **Matulaitis Nursing Home, 10 Thurber Rd., Putnam, CT 06260. Tel.: (860) 928-7976.**

Trisdešimtoji mokytojų studijų savaitė Dainavoje

(atkelta iš 6 psl.)

tingąjį rašytoją Jurgį Jankų, kurio jaunatviška laikysena ir stiprus humoro jausmas beveik nesiderina su jo amžiumi.

Po mano paskaitų apie Alės Rūtos ir Birutės Pukelevičiūtės kūrybą, naują temą gvildeno iš Putnamo atvykusi seselė Margarita Bareikaitė, įtikinančiai kalbėjusi apie religijos pamokų reikalingumą lituanistinėse mokyklose, nes, mažėjant lietuviškų parapijų ir lietuviškai kalbančių kunigų skaičiui, lietuvių katalikų vaikai liks be religinio išsilavinimo gimta kalba. Pedago-

ginio Lituanistikos Instituto direktorė Stasė Petersonienė nepaprastai turiningai nagrinėjo rašytojo Antano Vaičiulaičio kūrybinį kraitį ir šeštadienį skaitė paskaitą apie Lazdynų Pelėdą, minint jos mirties 70-ąsias metines. Dr. Jonas Dautaras klausytojams davė daug vertingos ir įdomios medžiagos apie Mažvydo Katakizmą, pirmą lietuvišką knygą, kurios 450 metų sukaktis bus ateinančiais metais. Kitoje paskaitoje jis nušvietė Lietuvos mokyklų nelengvą padėtį stengiantis persiorientuoti iš sovietinės sistemos, ir kalbėjo apie

Paskutinės tautinių šokių šventės įspūdžiai

(atkelta iš 5 psl.)

būtų žygiavę kartu, dviem ar trim gretom, už rankų susitvėrę. Išilgai arenos kelias tolimas, tad pranešėja būtų spėjusi visų vardus, pavardes ir titulus laiku išrėkti.

Beveik tris ketvirčius valandos užtruko šokėjų eitynės. Pasimokė iš paskutinių dviejų ar trijų olimpiadų dalyvių paradininkų, ir mūsiškiai ėjo vos kojas vilkdami, plačiom šypsenom burnas pražiodė, plojančioms žiūrovams rankom mojuodami. Ankstesnėse šventėse prieš porą dekadų žygiuodavo it kareivėliai, skautai ar pavarasininkai. Laikai pasikeitė. Ir nepasakysi: kaip tie liurbiai šoks, jeigu eitynėse vos kojas velka? Būtum suriestas atsakymu: argi ne šitaip žygiavo olimpiniai aukso medalininkai?!

Po parado kalbas sakė dvi ponios. Viena šios Šventės vyriausioji, kita - iš Bendruomenės. Abi kalbėtojos saikingos, ilgai prie mikrofono neužsibuvo. Tik abi mane skaudino blogai kirčiuodamos vieną žodį, būtent "tautinių". Abi nežinojo, kad šiam žodžiui netinka ilgas, dešininis ar riestinis, kirtis ant pirmo skiemens (TAU-tinis, TAU-tinių šokių), kad žodis reikalingas kairinio (V) kirčio ant antro skiemens. Kodėl man šio žodžio kirčiavimas taip rūpi? Kai Aštuntosios šventės vadovai priėmė mano sugalvotą šūkį "TAUTINIO ŠOKIO JUDESYS, / TĖVYNE, MUMS GYVA ESI!" ir iškelė jį į Coppis koliziejaus (Hamiltone) pasklaute, kai kurie kritikai man į akis drėbė, kad šukiui trūksta sklandumo, kad užkliūva pirmoji eilutė. Mat išeivija, į žodynus nesižvalgę, susikūrė sau "TAU-tinių šokių" terminą ir visuomet jį vartoja. Neišgirdau, kaip ši žodžių kirčiavimo programos pranešėja.

Nesiimsiu vertinti atliekamų šokių meniškumo, jų sekos, juos palydinčios muzikos tinkamu-

mo. Tai atliks specialistai, žinotai. Man, kaip ir daugeliui žiūrovų, apamai programa patiko, ypač keli pirmieji šokiai. Kaip visada, šokių skaičius galėjo būti mažesnis. Visada laukiama "Malūnas" suteikė du siurprizus. Pirmiausia, nustebino jo sparnų masiškumas, į tą kryžmą sukratant po bene tris eiles šokėjų. Ką gi, visi "Malūna" nori šokti, tai ir buvo patenkintas kelių šimtų noras. Antra, kai lygiavimas kiek pašlijo, išsilenkę kryžmos galai ėmė panėšėti į... svastiką. Neilgam, gal kelioms sekundėms. Įdomu, ar daugelis tai pastebėjo?

Nuostabiai, nuostabiai pasirodė Panevėžio "Grandinėle"! Tai buvo ryškus pumpuras didžiulėje šokėjų puokštėje. Nereikėjo akimis jo ieškoti - pats mūsų akis susirado. Žvalūs, grakštūs grandinėliečiai stebino savuosius bei kitataučius ir sekančią dieną, krepšinio rungtynių metu.

Juozo Masilionio suredaguotas, nuolatinės panašių leidinių iliustratorės dail. Ados Sutkuvienės išpuoštas, šventės leidinys darė gerą įspūdį. Tiesa, kaip suaktuviniam, galėčiau dar siūlyti šio ir kito. Bet juk jis jau mūsų rankose. Akivaizdžiausias trūkumas tas, kad puslapiai nesunumeruoti. Bet... leidinio redaktorius darbo nepamiršau nė po dešimtmečio! Į laiškus ir telefonų skambučius daugelis nereaguoja iki paskutinės savaitės, nors iš proto kraustykis. Mano (Aštuntosios šventės) leidinį tie nevalėivos vėluotojai akivaizdžiai apgadino, o spaustuvininkas į Clevelandą vos spėjo sunkvežimiu iš Chicagos atvežti maždaug prieš 10 valandų iki šventės. Beje, kas leidinį turite, vartykit atsargiai. Mano egzemplioriaus viršelis jau vos laikosi...

Pavyko ši šventė, ar ne? Sulėkė jaunimas "iš viso pasaulio". Apydailiai prisiskaičius, susidraugavo, kad ir ne lietuviškai tarpusavy kalbėdamiesi. Bet kur publika?

Sėdėjom kairiam, nuo pranešėjos tribūnos, amfiteatro šone, pačiam jo vidury. Priešais mus, it krokodilų žiotys, žiojėjo tuščių kėdžių eilės. Tas pats kitame amfiteatro (mūsų) šone, tas pats abiejuose galuose. Tautinių šokių kūrėjos, puoselėtojos, Hamiltone "Gyvataro" ilgametės vadovės Genovaitės Breichmanienės žiniomis, parduota vos 6,000 bilietų (žiūr. "Tėviškes žiburių" 1996.07.23 laidą). Tai tau "sostinė", besididžiuojanti šimtu tūkstančių lietuviškų sielų! Prieš pat paradą vieni kitiems pasiguodėm su jaunų detroitiečių pora, sėdėjusia netoli mūsų. Su jais liūdnei sutarėme, kad kažgi ar ši šventė ne paskutinė (iš čia ir mano reportažo dviprasmiškas pavadinimas). Ne šokėjų pritrūks, bet žiūrovų, taip reikalingų renginio milžiniškoms išlaidoms padengti. Gėda, gėda chicagiečiams! Pasiteisinimai, kad per brangūs bilietai, kad programa "vis ta pati", yra niekiniai. Kas lėktuvais skrido, ar automobiliais važiavo, o atvykę Hyatt Regency viešbutyje nakvojo bei ten maitinosi, mokėjo dešimčių šventės bilietų kainą.

Ar Šiaurės Amerikos lietuviai dar pajėgs savo jaunimą šokdinti 2000-siais metais? Ar pajėgs atsikviesti keletą šokių grupių iš Lietuvos, Australijos, Pietų Amerikos? Tuo tarpu atsakymai skendi migloje. Jeigu vienuoliktą šventę būtų rengiama, ji neturėtų įvykti Chicagoje. Reiktų ir vėl dairytis į miestus, kuriuose dar yra sąmoningų tautiečių, kuriuose ir ankstesnės šokių bei dainų šventės buvo rengtos, būtent į Torontą ar Hamiltoną, arba Clevelandą. Nuo šių miestų didieji lietuvių telkiniai tik už kelių šimtų mylių, automobiliais per vieną dieną pasiekiami. Brangiai kainuojančiais lėktuvais reiktų naudotis tik svečiams iš Floridos ir Kalifornijos.

□

Lietuvoje mažėja nedarbo lygis

Per liepos mėnesį į darbo biržą Lietuvoje kreipėsi 14,711 bedarbių. Tai - 1,789 daugiau nei birželio mėn. Palyginti su liepos 1 d. duomenimis, bedarbių skaičius sumažėjo apie 3,449.

Šiuo metu darbo biržoje užregistruoti 188,555 bedarbiai, 54.6% - moterys, 74.2% - buvę darbininkai. Bedarbio pašalpas gauna 36,071 asmuo, laisvų darbo vietų šiuo metu - 6,206.

Didžiausias nedarbo lygis yra: Tauragėje - 16.8%, Druskininkuose - 15.1%, Šalčininkuose - 13.5%, Švenčionyse - 13.3%.

Mažiausias nedarbo lygis užfiksuotas Prienuose - 2%, Plungėje - 2.9%, Anykščiuose - 3%, Kaišiadoryse - 3%.

Lietuvos darbo birža nuo metų pradžios padėjo įsidarbinti per 34,800 piliečių, o per 25,900 - įtraukė į aktyvias gyventojų užimtumo priemones.

ELTA

Lietuva negražina skolų "Gazprom" įmonei

Rusijos dujų bendrovė "Gazprom" kol kas neatnaujinio tiesioginio dujų tiekimo "Lietuvos dujomis", nes Lietuva nevykdo skolų grąžinimo tvarkaraščio. Ilgai delsus, tokį tvarkaraštį energetikos ministras Saulius Kutas ir "Gazprom" vadovybė suderino ir pasirašė liepos mėnesį. Po to buvo ketinimų atnaujinti tiesioginį dujų tiekimą, tačiau "Gazprom" vadovai persigalvojo.

Lietuva įsipareigojo iki spalio 1 dienos grąžinti maždaug 31 mln. dolerių, mokant dalimis kas mėnesį.

Šiuo metu, negavus lengvatinių paskolų, grąžinti skolos neįmanoma. Šveicarijos bankas "Union Bank" siūlė 10 mln. dolerių paskolą už maždaug 8% metų palūkanų, tačiau jai nepavyksta gauti vyriausybės garantijos.

BNS

Labanoro giria.

V. Kapočiaus nuotr.

Bostono lituanistinės mokyklos mokslo metų pradžia

Sulig artėjančiu rudeniu, Bostono lituanistinė mokykla laukia sugrįžtančių, o taip pat ir naujų mokinių. Mūsų mokslo metai prasideda šeštadienį, rugsėjo 14-tą dieną. Grįžtančių ir naujų mokinių registracija vyks nuo 9:30 ligi 10:00 val. 10:15 val. bus aukojamos šv. Mišios palaiminant mokslo metų pradžią. Po to bus priešpiečiai, o vaikai pamokose sėdės nuo 11:30 ligi 1:00 val.

Mūsų mokykloje vaikai priimami nuo 3 metų amžiaus į lopšėlį. Taip pat veikia klasės nuo darželio ligi 10-to skyriaus. Pernai mokyklą lankė 63 mokiniai. Pamokų metu dėstoma lietuvių kalba, istorija, geografiška ir literatūra bei tautosaka. Mokiniai taip pat dalyvauja dainavimo bei tautinių šokių pamokose. Mokykla kasmet rengia Skaitymo maratoną, Kalėdų Eg-lutę, Užgavėnių blynų balių,

Margučių ritinėjimą, Motinos dienos minėjimą bei iškilmingą užbaigimą. Kasmet išspausdinamas mokinių laikraštėlis "Švilpukas". Bostono lituanistinė mokykla prisideda ir prie Vasario 16-tos minėjimo Bostone.

Šiais metais įvedama nauja programa vaikams, kurie yra lietuvių kilmės, tačiau kuriems reikia stipraus lietuvių kalbos pagrindo, nes namuose mažai kalbama lietuviškai. Ši programa prasidės pirmame skyriuje. Lietuvių kalbos "pradinukai" gaus ypatingą dėmesį ir galimybę praplėsti savo lietuvių kalbos supratimą. Jie lygiagrečiai mokysis iš vadovėlių kartu su kitais pirmokais, bet jiems bus teikiama sustiprinta programa pagal jų poreikius. Šios programos pedagoginiai dėsniai bazuojami pagal Cambridge ispanų kalbos programą bei Milton prancūzų kal-

bos programą pradžios mokyklos mokiniams, taip pat remiamasi švietimo tarybos spauda. Tikimės, kad ši programa užpildys didelę spragą mūsų bendruomenėje ir draugiškai apjungs visus lietuvių kilmės žmones.

Mes, mokyklos mokytojai bei tėvų komitetas, laukiame visų tėvelių bei vaikų rugsėjo 14-tą St. Mary of the Hills mokykloje, Brook Rd., Milton, MA. Norin-

tys daugiau informacijos skambinkite direktorei, tel. (508) 998-9351.

Iki malonaus pasimatymo!
Daiva Navickienė
BLM direktorė

Skelbkites DARBININKE pasidalinkite džiaugsmu, sveikinkite, išreikškite užuojautą, pirkite, parduokite!

A. + A.

STASIUI PRAPUOLENIUI

mirus, Jo dukrai Anitai, jos ir mirusio Vellonies sūnaus Tonio šeimoms bei kitiems giminėms reikiame giliausią užuojautą.

New Yorko Nemickai

\$ 475.00 į LIETUVĄ

New York/Newark - Vilnius - New York/Newark

\$550.00 į LIETUVĄ

Chicago - Vilnius - Chicago

Plius mokesčiai

Kaina galioja lapkričio mėnesį ir Naujųjų Metų sutikimo proga.

Dėl informacijos kreipkitės į

Albiną ar Kristiną

BALTIC TOURS
77 Oak St. Suite 4
Newton, MA 02164
Tel.: 617-965-8080
800-216-5987

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 103517.1071@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys kviečia visus į Šiluvos Marijos šventę sekmadienį, rugsėjo 8 d., Nekaltai Pradėtosios Marijos šventovėje, Putnam., CT. Pradžią 9:30 val. ryte. Šią maldos dieną praves Tėv. Kazimieras Ambrasas, SJ. Apie savo dalyvavimą praneškite iki rugsėjo 3 d. tel. 860 928-7955.

Apreiškimo parapija rugsėjo 15 dieną organizuoja **tradicinį metinį parapijos pikniką**, kuris prasidės po 11 val. mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Piknikas vyks Kultūros Židinio kieme, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Programoje gros Stasys Telšinskas. Bus lietuviškų valgių ir atgaiva. Veiks loterija parapijos naudai. Kas dar neturi loterijos bilietų, galės juos įsigyti pikniko metu. Visi kviečiami ir laukiami. Įėjimas laisvas.

Richmond Hill Block Association rengia 23-ji **Parko festivalį - muge**, kuri bus šeštadienį, rugsėjo 7-tą d. 10 v. r. - 6 v. vak. Forest Parke prie Jackson Pond (Myrtle Ave ir 109th St. kampas). Ten vyks įvairūs žaidimai vaikams, gros du orkestrai, bus šokiai. Daug kas prekiaus, bus įvairaus maisto, o taip pat veiks sveikatos patikrinimo skyrius, daug kitų įvairenybių. Toje apylinkėje gyvena daug lietuvių, kurie kasmet aplanko šį festivalį.

Vilniaus radijas žinias į JAV nuo rugsėjo 2 d. transliuos 6120 khz dažniu. Transliacijos vyksta 8 val. vak. Pirmas pusvalandis - lietuviškai, antrasis - angliškai.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, rugsėjo 8 d. suteiks Sutvirtinimo Sakramentą Norwood, MA; rugsėjo 12 d. dalyvaus Washington, DC, Vyskupų konferencijos ad hoc komiteto posėdyje ir kard. Hickey 50 m. kunigystės jubiliejuje; rugsėjo 15 d. dalyvaus Šiluvos koplyčios jubiliejinėse pamaldose.

Lietuvių Katalikių Moterų Kultūros Draugija savo visuotiniame narių susirinkime š. m. birželio 22 d., iš Jadvygos Matulaitienės pagerbimo popietės likusio pelno paskyrė aukas sekantiems tikslams: Lietuvos našlaitei ar našlaičiui; Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos Centrai Lietuvoje; Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos valdybai (PLKA); ir Vyskupo fondui, iš viso 600 dol.

New Yorko Lietuvių Atletų Klubas kviečia visus, mokančius žaisti tinklinį, į naujai organizuojamą **tinklinio lygą**. Komandų sąstatas bus sudarytas iš žaidėjų, kurie atvyks į Kultūros Židinį, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY, rugsėjo 17 d., antradienį, 7:00 val. vak. Dėl išsamesnės informacijos skambinkit vakarais Ninai Jankauskai (516) 676-3230 arba Lai- mai Jankauskai - Widmer (914) 962-0692

Putnam, CT, Nekalto Pradėtosios Seserų vienuolyno salėje rugsėjo 20 d. 7:30 val. vak. Hamiltono Lietuvių teatras Aukuras **suvaidins linksmą komediją „Susitikimas“**. Įėjimas - laisva auka. Visi apylinkių gyventojai kviečiami. Savo apsilankymu paremsite ir Putname seserų vienuolyną.

Nauja literatūros mokslų daktarė

Gegužės 15 dieną Mildai Palubinskaitei Columbia universitete, New Yorke, buvo suteiktas daktaro laipsnis italų literatūros srityje. Devynioliktojo ir dvidešimtojo amžiaus italų literatūros specialistė, dr. Palubinskaitė parašė disertaciją tema "Etnografija ir tautosaka Grazia Deledda romanuose". Italų rašytoja Grazia Deledda, laimėjusi Nobelio literatūros premiją 1926 metais, yra parašiusi 35 romanus, iš kurių pusė dar tebėra spausdinami dideliu tiražu. Savo tezęje dr. Palubinskaitė teigia, jog Deledda remiasi savo gimtosios Sardinijos tautosaka, kurdama gyvą vaizduotės pasaulį savo romanuose, kuris yra drauge svetimas ir prieinamas jos skaitytojams. Tuo būdu Deledda per savo kūrybą yra pristačiusi pasaulinei publikai Sardiniją (vieną Italijos sričių, truputį į pietus nuo Korsikos) ir jos gyventojų - sardų ypatingą kultūrą. Dr. Palubinskaitė sieja šį Deleddos rašymo metodą su tuo laiku Europoje paplitusiu susidomėjimu tautosaka ir populiariąja kultūra, kuris atvėrė duris mažesnėms tautoms įeiti su jų pačių įnašu į pasaulio grožinės literatūros ir dailės kultūrinį "banką".

Dr. Palubinskaitė savo studijų metu yra praleidusi daug laiko Italijoje. Ji ypač dėkinga Danielai Lozoraitienei ir a. a. ambasadoriui Stasiui Lozoraičiui, sudariusiems sąlygas stažuotei Lietuvos pasiuntinybėje prie Šventojo sosto 1990 metų vasarą, ir kurie kartu su ambasadorium Kaziu Lozoraičiu, jo žmona Giovanna bei dukra Daina ją apdovanojo savo draugyste. Columbia universitetas Palubinskaitei suteikė Oldrini premiją, įgalinusi ją praleisti 1992-1993 metus Italijoje, ren-

Dr. Milda Palubinskaitė Columbia universitete 1996 m. gegužės 15 d. doktorato (Ph.D.) gavimo proga.

kant disertacijai medžiagą Florencijoje, Romoje ir Nuoro miestyje, Sardinijoje.

Pastaruosius dvejus metus dr. Milda Palubinskaitė yra dėčiusi italų literatūrą University of Delaware, Bostone, ir American Society for Eighteenth Century Studies metinėje konferencijoje. Pernai ji kalbėjo ateitininkų studijų dienose Dainavoje Darbo dienos savaitgalį. Jos straipsniai yra buvę spausdinami "Draugo" kultūriniame priede. Milda Palubinskaitė yra labai dėkinga ateitininkų sąjūdžiui ir šio krašto lietuviškajai bendruomenei, kurie visą laiką buvo atrama jos tėvams Saulei ir dr. Feliksui Palubinskams, auklėjusiems ją būti lietuve, katalike, inteligente. Tą auklėjimą ji laiko savo svarbiausiu asmeniniu turtu.

Dr. Milda Palubinskaitė gimė 1967 metais Los Angeles mieste,

ketvirtoji iš penkių vaikų šeimos. Baigė šv. Kazimiero parapijos li-tuanistinę mokyklą. Buvo Los Angeles moksleivių ateitininkų kuopos pirmininke, vadovavo moksleivių ateitininkų kursams ir jaunučių ateitininkų stovykloms Dainavoje. Bakalauro laipsnį įsigijo cum laude Notre Dame universitete, South Bend, Indiana. Studijavo kiniečių kalbą Tianjin mieste, Kinijoje, o italų kalbos studijas ėjo Romoje. Lankė liuanistikos kursus Vilniaus universitete, Lietuvoje, bei liuanistikos seminarą Illinois valstijoje. 1992 metais ji buvo New Yorko atstovė Pasaulio lietuvių jaunimo kongrese Pietų Amerikoje.

Džiaugdamiesi dr. Mildos Palubinskaitės moksliniais pasiekimais, linkime jai ir toliau su tokiu pat entuziazmu tarnauti savo tautos žmonėms ir su jais dalintis ta šviesa, kurią ji mato savo mokslinio darbo rate.

B.P.

Ateitininkų Sendraugių Kultūrinė savaitė Kennebunkporte

Jau beveik 30 metų, kai rytinio Amerikos pakraščio ateitininkai sendraugiai rengia pranciškonų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine, kultūrinės savaitės, į kurių programą įeina paskaitos, maldos bei mišios su pamokslais, koncertai, literatūros vakarai. Suvažiuoja daugiausia tie patys Bostono - New Yorko apylinkių ateitininkai su šeimomis. Beveik visą tą laiką tarpą joms vadovavo dr. Alfonsas Stankaitis. Paskutinius kelerius metus prisidėjo dr. Česlovas Masaitis kaip tų kultūrinių savaitių organizatorius ir programų rengėjas.

Šią vasarą ateitininkų kultūrinė savaitė vyko rugpjūčio 11 - 17 dienomis. Suvažiavo apie 60 dalyvių. Paskaitas įvairiomis idėologinėmis ir patriotinėmis temomis skaitė dr. Č. Masaitis, dr. Ilona Vaišnienė ir Juozas Gedraitis. Po paskaitų visuomet būdavo diskusijos. Dvasios vado pareigas šią vasarą atliko Tėv. Leonardas Andriekus, OFM.

Buvo trys koncertai. Išsiskyrė Frances Kovaleski atliktas piano koncertas. Ji - pianistės Julijos Rajauskaitės mokinė - konservatorijose ištobulino savo talentą ir net įsigijo muzikos doktoratą. Dabar ji aukšto lygio pianistė, sėkmingai atliekanti žymiausių kompozitorių kūrinius.

Po jos koncerto kitą dieną malonu buvo išgirsti jaunutes seseris - Kristiną ir Joaną Zdanytes, kurios groja smuikais ir kol kas mokosi privačiai. Linkėtina, kad jos taptų profesionalėmis, nors jau ir dabar arti to.

Labiausiai visų laukiamas buvo operos solistės Ginos Čapkauskienės iš Montrealio įvairių dainų ir operų arijų koncertas. Solistė koncertus Kennebunkporto pranciškonų vasarvietėje atlieka jau 23 metus. Koncertai vyksta ateitininkų sendraugių kultūrinės savaitės pabaigoje. Tai lyg visos savaitinės programos viršūnė. Jos koncertų klauso ateitininkai ir

Pranciškonų vasarvietėje Kennebunkport, Maine, svečių namas (buvusi gimnazija), kuriame vyksta Ateitininkų Kultūrinės savaitės.

Nuotr. Beatričės Kerbelienės

visi kiti vasarotojai - lietuviai bei kitataučiai. Solistės Čapkauskienės balso nepalietė laikas. Jis tebėra tyras ir jaunatviškas. Šiemet ir pernai jai akompanavo dr. Saulius Cibas iš Bostono. Jis - medicinos specialistas, bet su piano muzika nenutraukęs draugystės.

Kultūrinės savaitės metu be koncertų dar vyko ir literatūros vakaras, kuriame su poezija pasirodė du veteranai: dr. Česlovas Masaitis ir Leonardas Andriekus. Taip pat jų eilėraščius meniškai perskaitė Pranė Ažuolienė ir Stasė Cibienė.

Buvo paminėtas buvusio Ateitininkų dvasios vado bei daugiametio šios stovyklos kapeliono kun. dr. Valdemaro Čukuro staigus iškeliajimas į amžinybę. Su žvakelėmis rankose melstasi didžiojoje salėje už jo sielą - po to, kai velionį apibūdino dr. Česlovas Masaitis ir Leonardas

Andriekus. O koplyčioje Žolinių dieną už jo sielą aukotos mišios. Reikia paminėti, kad šią vasarą, jau pasibaigus ateitininkų sendraugių stovyklai, būtent rugpjūčio 21 d., įvyko dar vienas koncertas. Jo klausėsi vasarvietės svečiai, daugiausia kitataučiai. Tuo metu dar atostogavo Gina Čapkauskienė ir iš New Jersey atvykusios solistės Angelė Kiaušaitė. Iš New Yorko buvo atvykęs ir pianistas William Smiddy. Jie, užuot kaitinęsi saulėje prie jūros, nutarė surengti svečiams koncertą ir per trumpą laiką parengė pilną beveik dviejų valandų programą. Čia verta paminėjimo Angelė Kiaušaitė, gal kiek mažiau išgarsinta, bet labai aukšto meninio išsilavinimo solistė, baigusi Philadelphia konservatoriją. Tai buvo labai įspūdingas ir meniškai koncertas. Visi jautė dėkingumą solistėms ir pianistui.

SKELBIMAI

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 37-7-1401. (sk.)

PINIGAI PERVEDAMI Į LIETUVĄ. Siuntiniai, maisto siuntiniai, **komercinės siuntos** laivu arba oro paštu - **air cargo**. **TRANSPAK**, 2638 W. 69th Street. Chicago, IL 60629. Telef. (312) 436-7772. **CONNECTICUT** valstijoje (203) 232-6600. (sk.)

Jei kas turėtų anglų ar lietuvių kalba knygų, kurių jau nebereikia, skambinkite tel. (718) 348-4709. Su dėkingumu jas paimsime. (sk.)

BUTAI PENSININKAMS, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite proga. Kreiptis: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT. 06277. (sk.)

Parduodamas automobilis Chevrolet Cavalier 1989 m. 4 cil., 4 durys, gerame stovyje. \$6,000 mylių; prašo 2,500 dol. Tel.(718) 628-4042. (sk.)

"Darbininko" administracija prašo skaitytojus nuolat atkreipti dėmesį į lipinukę ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratos pasibaigimo datą EXP. Mielai skaitytojai nuoširdžiai prašomi laiku pratęsti prenumeratą ar sumokėti atsilikusių mokesčių.

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro paštu prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV įvaldiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo: E. Raugienė, Dedham, MA - 10 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims rugsėjo 14 d., šeštadienį, nuo 12 val. iki 1 val. popiet Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. **(914) 258-5133.**

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovas siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose, rugsėjo 15 d., sekmadienį, nuo 2 val. iki 4 val. popiet.

Rašytojui Jurgiui Jankui liepos 27 d. suėjo 90 metų. Jo pagerbimas ir sukties minėjimas vyks Detroite, MI, š. m. rugsėjo 8 d. Įvadinį žodį tars Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas **Paulius Jurkus**.

Ateitininkai sendraugiai, prieš išvykdam, nutarė ateinančią vasarą Kennebunkporte rengti kultūrinę savaitę rugpjūčio 9 - 16 dienomis. Registruotis reikia iš anksto.

L. A.

TĖVYNĖS SĄJUNGOS-LIETUVOS KONSERVATORIŲ
REMĖJŲ CHICAGO'S SKYRIUS
9525 S. 79TH AVE HICKORY HILLS, IL. 60457 U.S.A.
TEL. 708-598-2000
FAX 708-598-6440

Mieli Tautiečiai,

Chicago, 1996.06.01

ALBERTAS KERELIS
Prezidentas

A. J. STEPATIS
Vyk. viceprezidentas
RAIMUNDAS A. ŠLENYS
Vyk. sekretorius

TADAS BUKAVECKAS
Išdėtininkas

V. LIETUVININKAS, VP
Tėvynės reikalams

V. PESECKAS, VP
Spaudai, radio, TV

L. A. MASKALIŪNAS, VP
Ryšiams su Lietuva

L. K. ŠLENYS, VP
Social. reikalams

NARIAI:
R. GURAUSKAS

A. L. JELIONIS

I. JUZENAS

V. MIKŪNAS

R. MOZOLIAUSKAS

Jau keleri metai, kai Jūs rūpinatės ir remiate savo gimines Lietuvoje. Taip pat ir našlaičius, senelius, tremtinius, partizanus ir kt. Ta pagalba nemažėja, bet ir toliau bus reikalinga, kol nepa- gerės gyvenimas Lietuvoje. Tai įvyks tik pasikei- tus krašto valdžiai.

Lietuva yra pavojuje! Dabartinė valdžia nus- skurdino Lietuvos žmones, sugriovė krašto ūkį ir ekonomiką, siaučia nusikaltimai. Artėja Lietuvos Seimo rinkimai. Todėl kreipiamės į Jus su ypa- tingiu prašymu — **PADEKITE LIETUVAI!**

• Balsuokite už Tėvynės Sąjungą (Lietuvos Konservatorių)!

• Raginkite savo gimines ir pažįstamus Lietuvoje, kad jie rinkimuose dalyvautų.

• Kviečiame prisidėti pinigine auka, pagal Jūsų galimybes. Nedelskite su parama — ji yra ypatingai svarbi šiandien, nes po Lietuvos Seimo rinkimų jau bus per vėlu!

Iš anksto dėkojame už Jūsų dėmesį ir paramą!

TĖVYNĖS SĄJUNGOS
(LIETUVOS KONSERVATORIŲ)
Rėmėjai, Chicago's skyrius

— atkirpti —

Aukuoju TĖVYNĖS SĄJUNGAI (LIETUVOS KONSERVATORIAMS):

—\$5—\$10—\$20—\$50 ar daugiau \$—

Čekių malonėkite rašyti: TĖVYNĖS SĄJUNGA ir grąžinti sekančiu adresu:

TĖVYNĖS SĄJUNGA
c/o Mr. TADAS BUKAVECKAS
3700 WEST 82nd ST.
CHICAGO, IL 60652